

OVERZICHT VAN DE **BELGISCHE** **ECONOMIE**

CONJUNCTUURNOTA
VAN MEI 2022

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348

○ 0800 120 33 (gratis nummer)

○ FODEconomie

○ @fodeconomie

○ [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (page bilingue)

○ [instagram.com/fodeconomie](https://www.instagram.com/fodeconomie)

○ [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)

○ economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley

Voorzitter van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Internetversie

Inhoudstafel

Inleiding.....	5
1. België in het kort.....	7
2. Conjunctuurontwikkelingen van de economie	11
3. Buitenlandse handel – analyse van de handelsstromen.....	19
4. De positie van België vergeleken met de Europese Unie (27 landen)	25
5. Macro-economische vooruitzichten	29

Lijst van grafieken

Grafiek 0. Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2021	7
Grafiek 1. Concurrentievermogen en digitale rangschikking	8
Grafiek 2. Opsplitsing van de verwerkende nijverheid in België in 2020	9
Grafiek 3. Bbp per inwoner, uitgedrukt in koopkrachtpariteit, in 2021	10
Grafiek 4. Evolutie van het bbp in % en bijdrage van de verschillende componenten vanuit uitgavenoptiek.....	11
Grafiek 5. Buitenlandse handel volgens het nationaal concept	12
Grafiek 6. Evolutie van het bbp (in %) en bijdrage van de verschillende componenten, vanuit productieoptiek.....	13
Grafiek 7. Evolutie van de industriële productie-indexen	14
Grafiek 8. Aantal oprichtingen en stopzettingen van ondernemingen	15
Grafiek 9. Tewerkstellingsgraad en geharmoniseerde werkloosheidsgraad.....	16
Grafiek 10. Aantal niet-werkende werkzoekenden (NWWZ)	17
Grafiek 11. Evolutie van de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP) en bijdrage aan de inflatie van de 5 grote aggregaten van producten	18
Grafiek 12. Belangrijkste afzetmarkten voor de Belgische goederenuitvoer in 2021.....	20
Grafiek 13. Voornaamste Belgische partners voor de goederenimport in 2021	21
Grafiek 14. Uitsplitsing per sector van de Belgische goederenimport in 2021.....	21
Grafiek 15a. Uitvoer naar Oekraïne in 2021.....	23
Grafiek 15b. Import vanuit Oekraïne in 2021	23
Grafiek 16a. Uitvoer naar Rusland in 2021	24
Grafiek 16b. Import vanuit Rusland in 2021.....	24
Grafiek 17. Bbp in België, in de Europese Unie en in de eurozone	25
Grafiek 18. Productie-index in de verwerkende nijverheid en in de bouw	26
Grafiek 19. Bevolking en tewerkstelling	26
Grafiek 20. Werkloosheidsgraad	27
Grafiek 21. Inflatie	28

Lijst van tabellen

Tabel 1. Aandeel van de nationale uitvoer in de wereldwijde uitvoer	19
Tabel 2. Aandeel van de Belgische uitvoer van goederen naar de voornaamste geografische gebieden van de wereld.....	19
Tabel 3. Bbp-groeivoorzichten in de internationale omgeving.....	30
Tabel 4. Economische groeivoorzichten in België.....	30

Inleiding

België, een **kleine open economie** van bijna 11,6 miljoen inwoners, ligt in het hart van West-Europa. In 2021 bedroeg zijn bbp 507,2 miljard euro. De economie beschikt over een goede communicatie-infrastructuur en een hoogopgeleide beroepsbevolking. Als open economie zijn de handelsbetrekkingen voor België van essentieel belang. Belangrijk is ook dat ongeveer 62,3 % van de Belgische uitvoer bestemd is voor de intra-Europese markt (het Verenigd Koninkrijk uitgezonderd). De buurlanden van België, met name Duitsland, Frankrijk en Nederland, zijn ook de belangrijkste handelspartners. Na een moeilijk jaar 2020 heeft de buitenlandse handel zich in 2021 bijzonder sterk hersteld. De handelsbalans is echter verslechterd en het tekort bedroeg in 2021 bijna 8,4 miljard euro, tegen een overschot van 1,7 miljard euro een jaar eerder.

De **belangrijkste uitvoerproducten** van de Belgische ondernemingen waren in 2021 producten uit de chemische nijverheid, maar ook voertuigen en vervoermaterieel, evenals minerale producten en machines en elektrische apparaten.

In 2020 was de farmaceutische industrie, binnen de verwerkende nijverheid, de **belangrijkste sector in het creëren van toegevoegde waarde**, gevolgd door de voedings- en drankenindustrie en de chemische nijverheid.

De **jaarlijkse groei** van het bbp is in 2021 in België sterk aangetrokken (+6,2 %) als gevolg van het wereldwijde herstel van de economische activiteit. Het herstel van het bbp in België was meer uitgesproken dan dat van de Europese Unie (27 landen; +5,3 %) en dat van de eurozone (+5,4 %). Uit de recente economische ontwikkelingen blijkt dat het bbp van België in het **vierde kwartaal** van 2021 met 5,7 % op jaarbasis is gestegen, wat sneller is dan in het voorgaande kwartaal (+5,1 % op jaarbasis). Alleen de binnenlandse vraag, exclusief de voorraden, droeg bij tot dat herstel van het bbp. De **netto-uitvoer** en de **veranderingen in de voorraden** wogen daarentegen op het herstel van het bbp.

Diensten zijn doorgaans de belangrijkste motor van de Belgische economische groei. In 2021 waren ze ook de belangrijkste ondersteuners van het herstel van de economische activiteit.

De **productie-index** in de industrie is in 2020 fors gedaald om in 2021 weer te stijgen. De productie-index van de industrie exclusief bouw en die van de energiesector lagen in 2021 beiden boven het niveau van voor de crisis, in tegenstelling tot de bouw. Gegevens uit het eerste kwartaal van 2022 laten een duidelijk herstel in de bouw zien.

De **bedrijvendemografie** was in 2021 opnieuw sterk, met meer oprichtingen dan stopzettingen en een nettosaldo van 43.839 eenheden, het grootste nettosaldo dat in de periode 2017-2021 is waargenomen. De ondernemersdynamiek wordt nog steeds waargenomen in het eerste kwartaal van 2022, met een positief nettosaldo van "oprichtingen-stopzettingen" (22.146 eenheden). Dat saldo steeg jaar-op-jaar met 13.247 eenheden en vertegenwoordigt het grootste nettosaldo dat is waargenomen sinds het eerste kwartaal van 2017.

Over het geheel genomen was 2021 een gemengd jaar voor de **arbeidsmarkt**: de arbeidsparticipatie steeg, maar zowel de totale werkloosheid als de werkloosheid onder 25 jaar namen toe. In het vierde kwartaal van 2021 is de arbeidsmarkt verbeterd: alle werkloosheids- en werkgelegenheidscijfers laten binnen een jaar na elkaar een gunstige ontwikkeling zien. De jeugdwerkloosheid is namelijk gedaald tot 15,5 % (tegen 16,6 % een jaar eerder). Het totale werkloosheidscijfer is in het vierde kwartaal van 2021 licht gestegen tot 5,8 % (tegen 6,0 % een jaar eerder). De arbeidsparticipatie is in het vierde kwartaal van 2021 gestegen tot 66,2 % (tegen 64,5 % een jaar eerder),

Na een jaar 2020 dat gekenmerkt werd door een duidelijke vertraging van de **inflatie**, onder meer als gevolg van de ineensstorting van de olieprijs op de wereldmarkten, stegen de consumptieprijsen, gemeten aan de hand van het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijsen (HICP) in het jaar 2021 tot 9,1 % tijdens het eerste kwartaal van 2022. Alle componenten van de HICP zijn bullish, maar het is de energiecomponent die de prijzen doet stijgen. Met een inflatie van 65,9 % in het eerste kwartaal van 2022 verklaart de energiecomponent ruim twee derde van de totale inflatie.

Wat de **groeivoorzichten op korte termijn** voor de Belgische economie betreft, geeft het Federaal Planbureau aan dat het economische herstel zich reeds heeft ingezet in 2021, waarbij de groei 6,1 % bedraagt, zelfs 6,2 % volgens de recentere groeivoorzichten van het Internationaal

Monetair Fonds (IMF) en de Europese Commissie. Volgens die internationale instellingen zal de Belgische groei in 2022 enigszins vertragen tot ongeveer 2,0 %. Als de consumentenprijsindex in 2021 stijgt, zou de aanzienlijke stijging van de energieprijzen, die eind 2021 al werd waargenomen, zich voortzetten, wat leidt tot een geraamde inflatiestijging van 7,8 % in 2022.

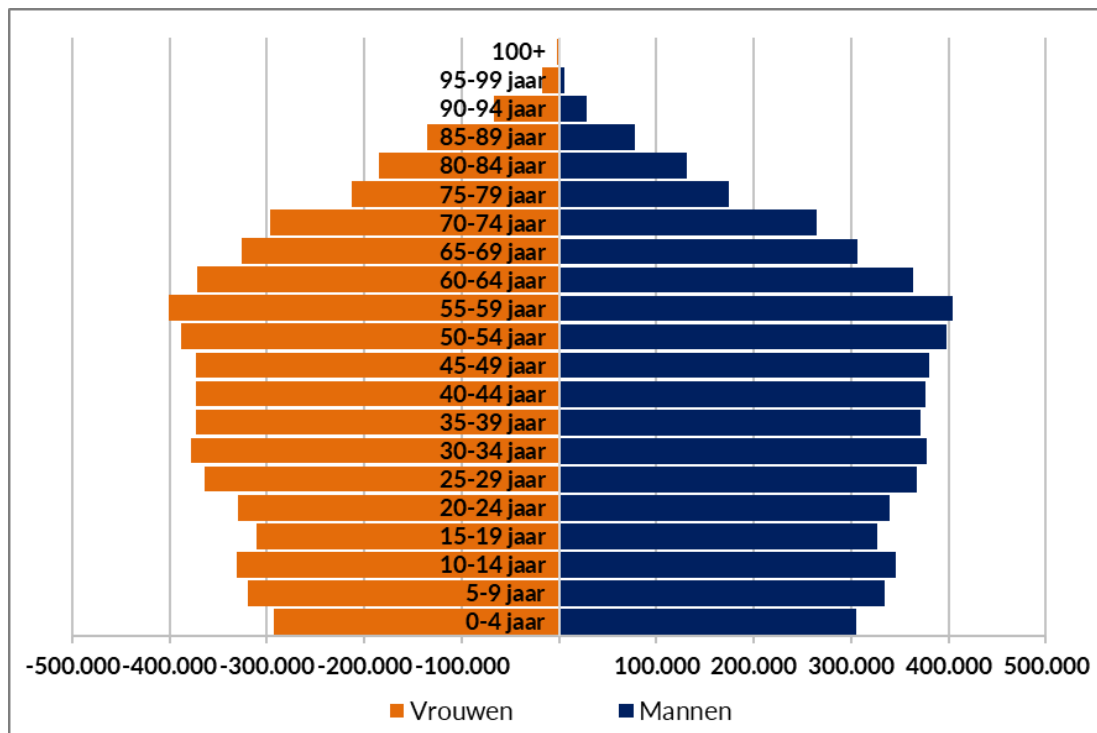
1. België in het kort

België is een van de zes oprichtende landen van de Europese Unie. De ligging, in het hart van Europa, is ongetwijfeld een belangrijk aspect van de economie. In Brussel, de hoofdstad van het land, zijn een groot aantal Europese en internationale instellingen gevestigd.

Met een **oppervlakte** van 31.000 km² en bijna 11,6 miljoen **inwoners** op 1 januari 2021, waarvan 50,7 % vrouwen en 49,3 % mannen, vergrijst de bevolking in België, zoals blijkt uit de onderstaande leeftijdspiramidegrafiek. België is, samen met Nederland, een van de dichtstbevolkte landen van Europa. De COVID-pandemie had echter een grote impact op het natuurlijke saldo, het verschil tussen geboorten en overlijdens, dat in België voor het eerst sinds de jaren 40 negatief is.

Grafiek 0. Leeftijdspiramide van België op 1 januari 2021

Bron: Statbel.

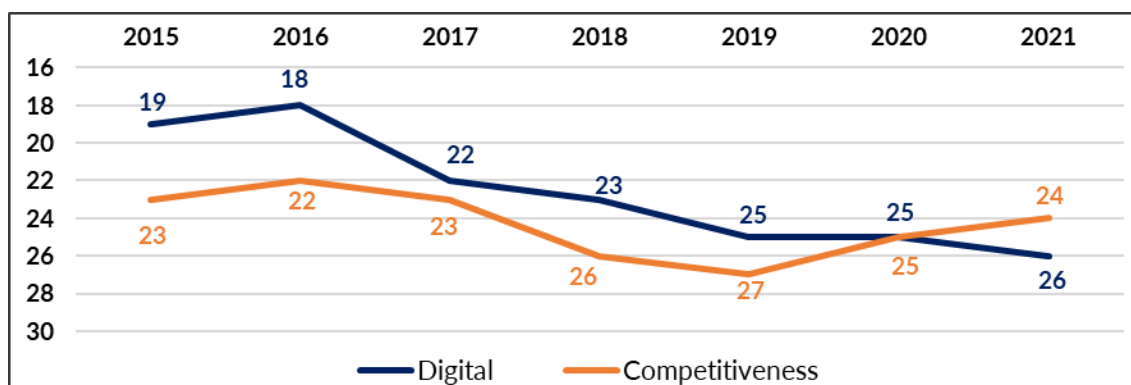
België is opgedeeld in **drie gewesten**: het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest. De bevolking bestaat uit drie taalgroepen: Nederlandstaligen, Franstaligen

en Duitstaligen, vandaar dat het land ook drie gemeenschappen telt: de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap.

België beschikt in het hele land over een sterk ontwikkelde **communicatie-infrastructuur**, zo beschikt het land over een van de meest ontwikkelde breedbandtelecommunicatienetwerken van Europa. België beschikt dus over een uitgebreid aanbod van transportmodi en -infrastructuur, met onder andere een netwerk van hoofdwegen, spoorlijnen en waterwegen en internationale luchthavens (Brussel, Luik, Charleroi, Oostende, Antwerpen en Kortrijk) en zeehavens (Antwerpen, Zeebrugge, Gent en Oostende).

Grafiek 1. Concurrentievermogen en digitale rangschikking

Bron: IMD World Competitiveness Center.

Bovendien staat België op de **24e plaats van de 64 meest competitieve landen** volgens de resultaten van het Institute for Management Development¹ (IMD World Competitiveness Yearbook 2021 Results) en neemt het de **22e plaats** in van de in totaal 141 volgens het World Economic Forum² (Global Competitiveness Report 2019)³. De drie meest genoemde belemmerende factoren voor het zakendoen in België zijn de belastingtarieven, de te starre arbeidsvoorschriften en de fiscale wetgeving.

België beschikt over **hooggeschoolde arbeidskrachten**.

België kent inderdaad een degelijk lager en middelbaar onderwijs en een systeem voor opleiding, kennis en innovatie dat tot de meest competitieve ter wereld behoort.

België is van nature een **“kleine, open economie”**: “klein” met zijn bruto binnenlands product (bbp in lopende prijzen) van 507,2 miljard euro in 2021, goed voor 3,5 % van het bbp van de Europese Unie⁴ (EU27) of 4,1 % van het bbp van de eurozone⁵, en “open” door zijn openheidsgraad⁶ van 84,7 % (79,3 % in 2020).

Door de mate van openheid en door de integratie in de Economische en Monetaire Unie kent het land over het algemeen een gematigde **inflatie**. Niettemin verliep de stijging van de consumptieprijzen de laatste jaren sneller in België dan bij de belangrijkste handelspartners (Frankrijk, Duitsland en Nederland). De recent oplopende inflatie in 2021 was vooral toe te schrijven aan de sterk stijgende energieprijzen, de aanzienlijke toename van de transportkosten

¹ <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/rankings/world-competitiveness/> en [Competitiveness ranking : Belgium \(IMD\)](#)

² <https://www.weforum.org/reports/how-to-end-a-decade-of-lost-productivity-growth>

³ Volgens het WEF (verslag 2020): "In deze speciale editie, in een tijd van turbulentie voor de wereldeconomie, pauzeren we vergelijkende landenranglijsten op de Global Competitiveness Index. In de plaats daarvan kijken we fundamenteel naar hoe economieën over herstel moeten denken en hun economische systemen transformeren om de menselijke ontwikkeling en de milieucompatibiliteit te verbeteren."

⁴ In 2021 bedraagt het bbp in lopende prijzen van de Europese Unie (27 landen) 14.448,3 miljard euro.

⁵ In 2021 bereikt het bbp in lopende prijzen van de eurozone 12.253,9 miljard.

⁶ Gemiddelde waarde van de Belgische in-en uitvoer van goederen en diensten gedeeld door het bbp en vermenigvuldigd met 100.

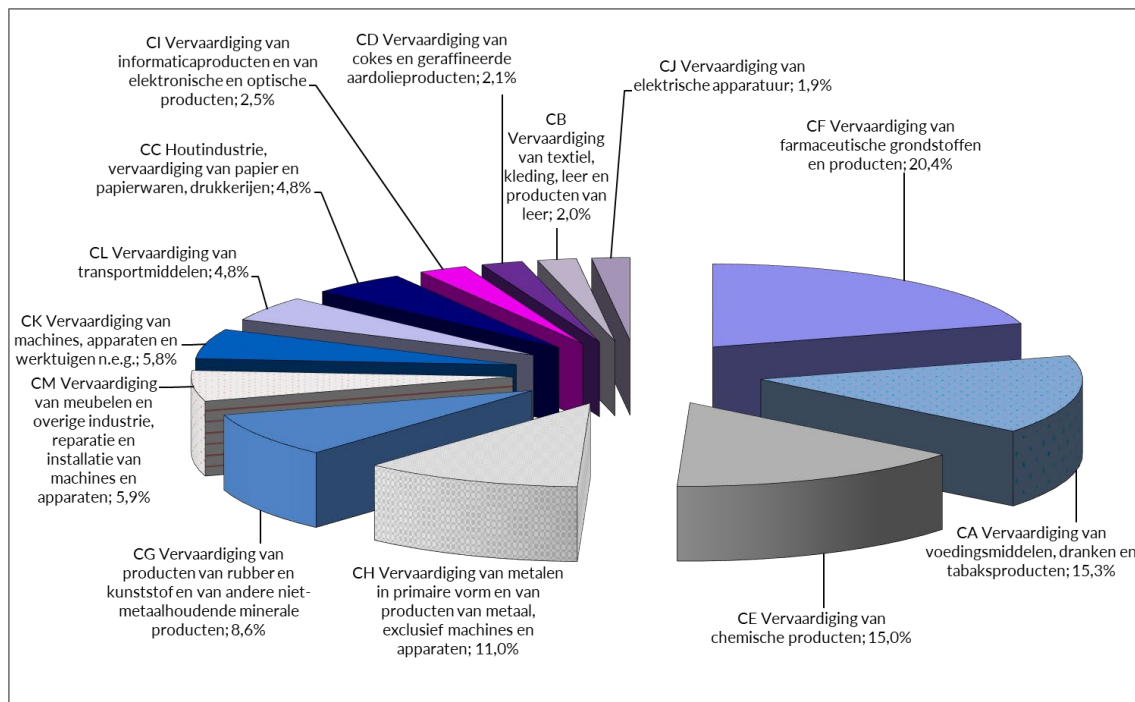

en de toegenomen kosten van bepaalde onvervangbare inputs zoals halfgeleiders. De inflatie is in 2022 toegenomen, met name als gevolg van het Russisch-Oekraïense conflict en het effect daarvan op de energie- en andere grondstoffenprijzen.

De Belgische economie kenmerkt zich, net als elke moderne geïndustrialiseerde economie, door het toenemende belang van **diensten**. In 2020 waren de commerciële diensten (waaronder groot- en kleinhandel en financiële- en verzekeringsactiviteiten) goed voor 55,4 % van de totale bruto toegevoegde waarde, tegenover 13,8 % voor de industrie en 5,3 % voor de bouwsector. Het resterende deel is verdeeld onder niet-commerciële diensten (waaronder gezondheidszorg), energie en landbouw.

Grafiek 2. Opsplitsing van de verwerkende nijverheid in België in 2020

Bruto toegevoegde waarde in % van de totale toegevoegde waarde van de verwerkende nijverheid.

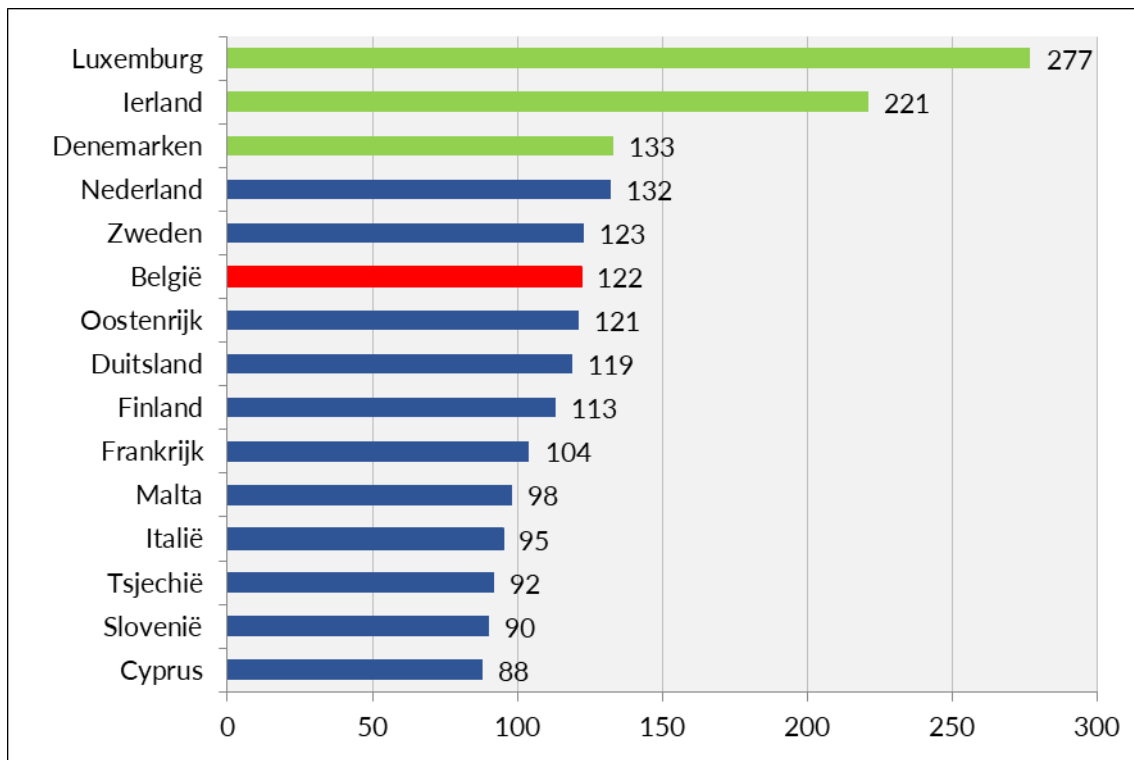
Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) - opgedeeld in 38 bedrijfstakken (A38).

Ondanks een relatief gering aandeel is de **verwerkende nijverheid** nog steeds essentieel voor de Belgische economie. Ze genereert niet alleen een belangrijk aandeel van de commerciële diensten, maar creëert daarenboven toegevoegde waarde door aan de buitenlandse vraag te voldoen dankzij de Belgische uitvoer.

De kernsectoren van de Belgische industrie zijn:

- de farmaceutische industrie (20,4 % van de totale toegevoegde waarde)
- de voedings- en drankenindustrie (15,3 %)
- de chemische industrie (15 %)
- de metallurgie en de vervaardiging van producten van metaal (11 %)

Grafiek 3. Bbp per inwoner, uitgedrukt in koopkrachtpariteit, in 2021
EU27 = 100.

Bron: Eurostat.

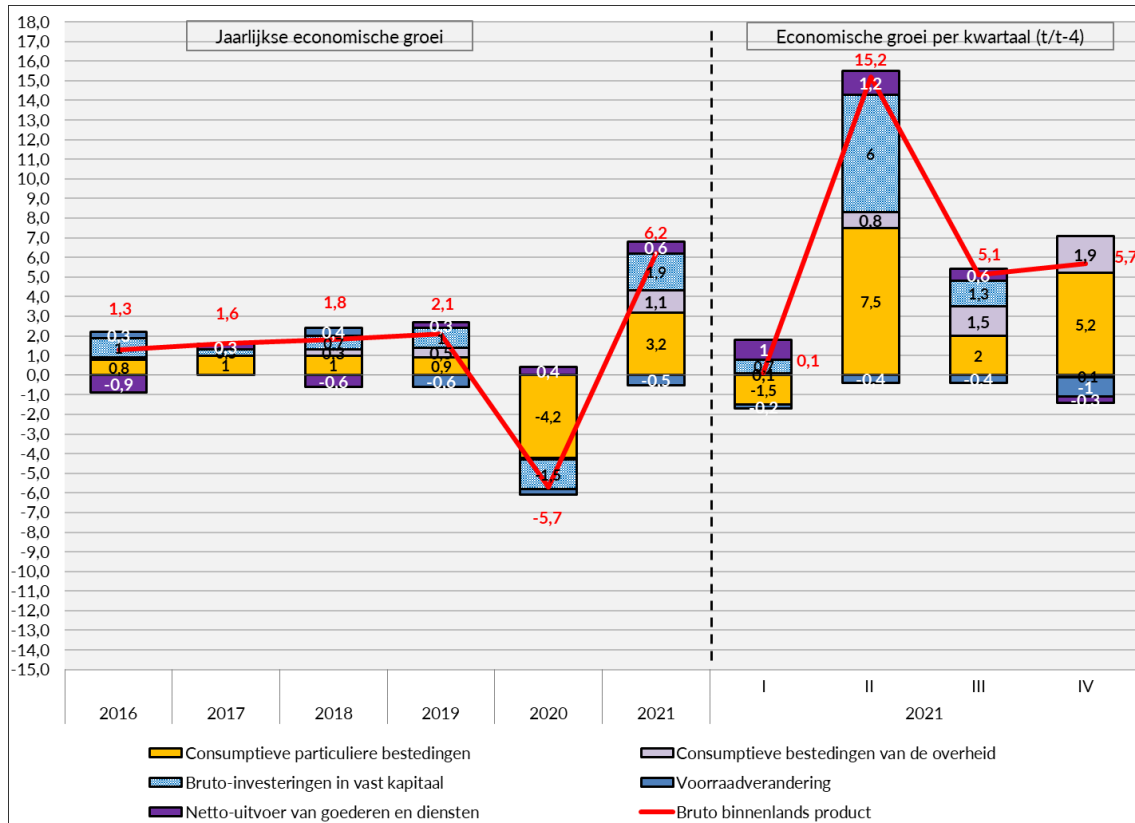
Volgens de Europese structurele indicatoren van Eurostat, bedroeg in 2021 het **bbp per inwoner**, uitgedrukt in koopkrachtpariteit⁷, 122 in België, tegenover 100 voor het gemiddelde van de Europese Unie (EU27). Dat is ook het beste resultaat voor België in ten minste 15 jaar. Het Belgische bbp per capita is met drie punten gestegen ten opzichte van 2020. België blijft een van de rijkste landen van de Europese Unie en staat op de zesde plaats, net na Zweden.

⁷ Koopkrachtpariteit (kkp) (of purchasing power parity (PPP)) is een manier om de koopkracht tussen verschillende landen te vergelijken.

2. Conjunctuurontwikkelingen van de economie

Grafiek 4. Evolutie van het bbp in % en bijdrage van de verschillende componenten vanuit uitgavenoptiek

In procentpunt, t.o.v. het jaar ervoor.

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) en Nationale Bank van België (NBB).

In **2021** is de jaarlijkse groei van het bbp in België met 6,2 % gestegen ten opzichte van 2020. Dat is het gevolg van het herstel van de economische activiteit, na een jaar dat werd gekenmerkt door talrijke beperkingen door de COVID-19-pandemie. Bijgevolg is de **binnenlandse vraag, exclusief voorraden**, in 2021 toegenomen, wat 6,2 procentpunt heeft bijgedragen tot de heropleving van de Belgische economische activiteit. De **particuliere consumptieve bestedingen** hebben sterk bijgedragen tot de stijging van het BBP in 2021 (+3,2 procentpunt), terwijl de **investeringen** 1,9 procentpunt en de **consumptieve bestedingen van de overheid** 1,1 procentpunt hebben bijgedragen. Ten slotte was de bijdrage van de **netto-uitvoer** tot de groei van het Belgische BBP in 2021 eveneens positief (+0,6 procentpunt). Alleen de **verandering in de voorraden** verminderde de Belgische economische groei in 2021 met 0,5 procentpunt.

Een jaar later is het bbp in het **vierde kwartaal van 2021** met 5,7 % gegroeid, na een groei van 5,1 % in het derde kwartaal van 2021. Dat is niet verwonderlijk gezien de ineensinking van de economische activiteit, met name vanaf het tweede kwartaal van 2020, op het hoogtepunt van de gezondheidscrisis, toen tal van beperkende maatregelen van kracht waren.

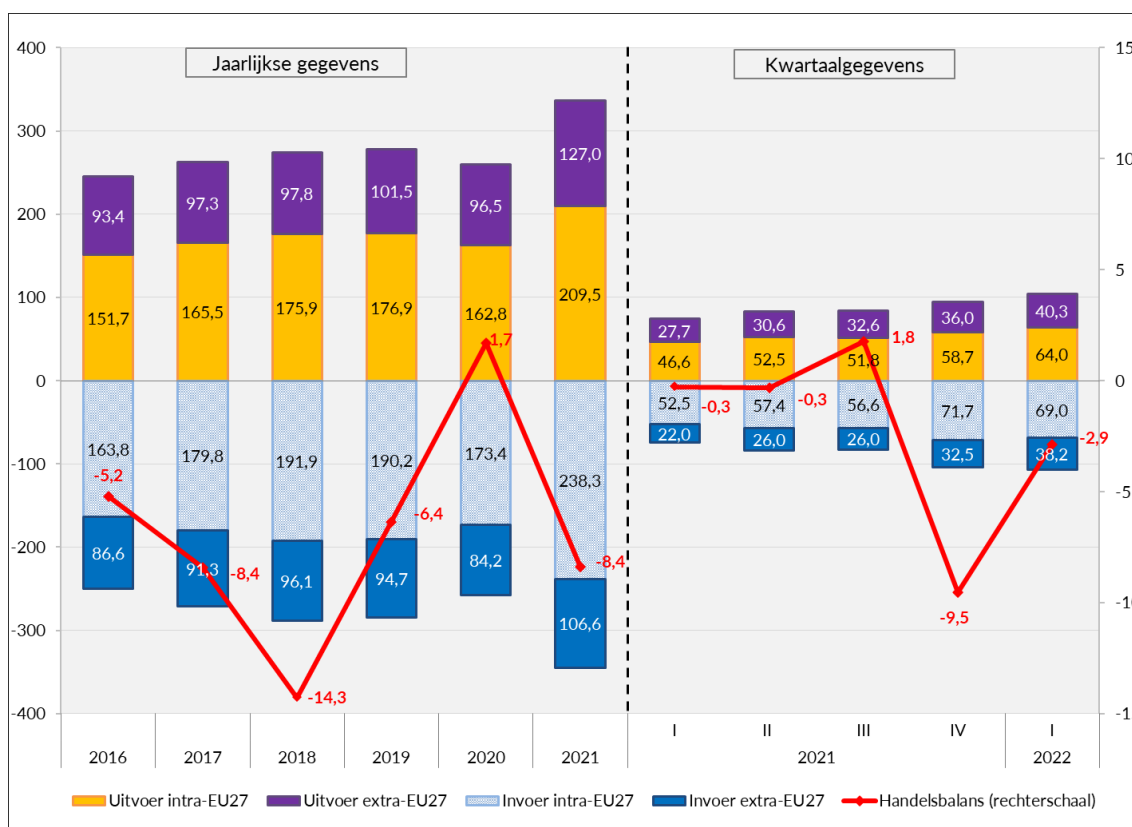
De **binnenlandse vraag, exclusief voorraden**, heeft de economische groei in het vierde kwartaal van 2021 met 7 procentpunt gestimuleerd. Die ontwikkeling van de binnenlandse vraag exclusief voorraden is toe te schrijven aan de positieve ontwikkeling van de particuliere consumptie en de overheidsconsumptie. In het vierde kwartaal van 2021 heeft de particuliere consumptie immers 5,2 procentpunt aan de bbp-groei bijgedragen (tegen 2 procentpunt in het vorige kwartaal) en de consumptieve overheidsbestedingen 1,9 procentpunt (tegen 1,5 procentpunt in het vorige kwartaal). De investeringen daarentegen leverden een negatieve bijdrage van 0,1 procentpunt, tegen een positieve bijdrage van 1,3 procentpunt in het derde kwartaal van 2021.

Ook de **netto-uitvoer** heeft op de groei van de economische activiteit gewogen, met een negatieve bijdrage van 0,3 procentpunt aan de bbp-groei in het vierde kwartaal van 2021, na een positieve bijdrage van 0,6 procentpunt in het derde kwartaal van 2021. Dat geldt ook voor de bijdrage aan de groei van de **veranderingen in voorraden**, die in het vierde kwartaal van 2021 negatief was (-1 procentpunt, tegen een bijdrage van -0,4 procentpunt in het derde kwartaal van 2021).

Concluderend kan worden gesteld dat de Belgische economie zich in elk kwartaal van 2021 sterk is blijven herstellen, ondanks de verspreiding van de omikronvariant, de aanbodbeperkingen en de forse stijging van de inflatie in het vierde kwartaal van 2021. Het jaar 2022 staat echter voor nieuwe uitdagingen, waaronder de problemen van de bijzonder hoge inflatie en de oorlog in Oekraïne, die de handel met Rusland belemmert (onder meer als gevolg van de sancties tegen dat land).

Grafiek 5. Buitenlandse handel volgens het nationaal concept

In miljard euro.

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) en Nationale Bank van België (NBB).

Volgens het nationaal concept⁸ is de buitenlandse handel in 2021 bijzonder sterk hersteld, nadat die in 2020 sterk was vertraagd als gevolg van de achteruitgang van de wereldeconomie door de COVID-19-pandemie. De uitvoer van goederen steeg met 29,8 % en de invoer met 33,9 %, en bereikte recordniveaus van respectievelijk 336,5 miljard euro en 344,9 miljard euro waarbij het saldo van de handelsbalans in 2021 is verslechterd. Terwijl de handelsbalans in 2020 een overschot van 1,7 miljard euro vertoonde, vertoont ze nu een tekort en bedraagt die in 2021 bijna 8,4 miljard euro⁹.

De totale **uitvoer** van goederen in waarde is in het **eerste kwartaal van 2022** met 40,4 % gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2021 en bedraagt 104,3 miljard euro, tegenover 74,3 miljard euro in het eerste kwartaal van 2021. Die stijging is toe te schrijven aan zowel de uitvoer binnen

⁸ Het nationaal concept omvat alleen de invoer en uitvoer waarbij ingezetenen betrokken zijn (bron: NBB).

⁹ De gegevens voor het jaar 2021 zijn herzien. Terwijl de handelsbalans voor 2021 met de vroegere gegevens een handelsoverschot vertoonde, laat ze nu met de bijgewerkte gegevens een handelstekort zien.

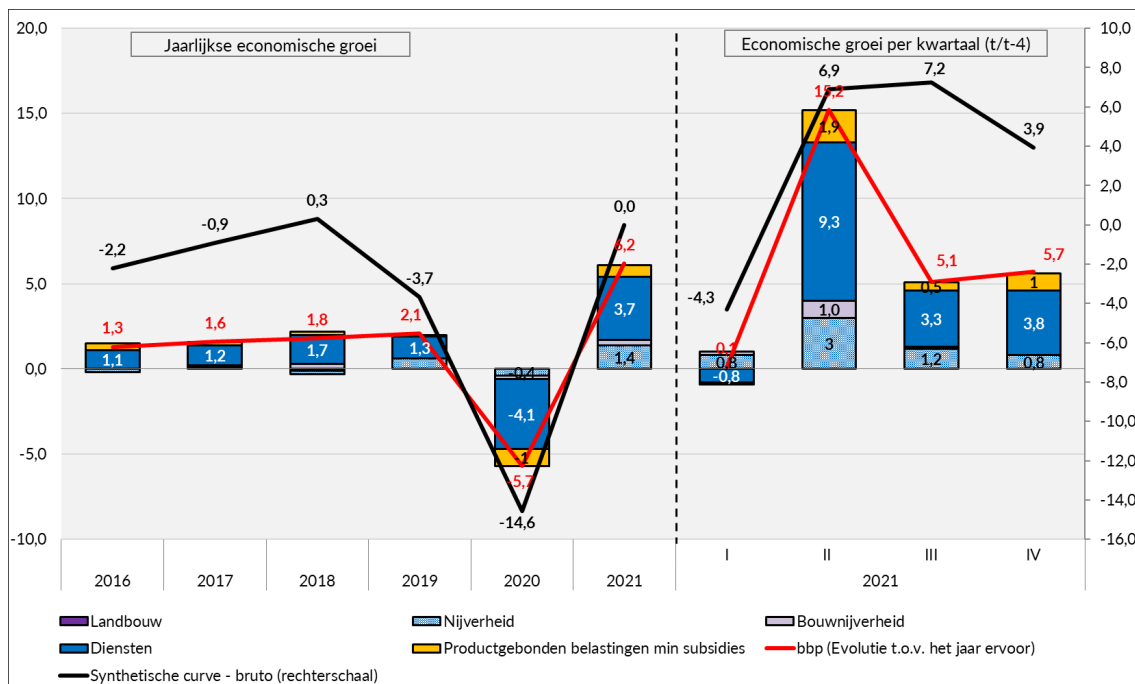
de EU27, die met 37,3 % in het eerste kwartaal van 2022 op jaarbasis is gestegen, als de uitvoer buiten de EU27, die in dezelfde periode met 45,5 % is toegenomen.

De Belgische **invoer** van goederen in waarde steeg ook fors in het eerste kwartaal van 2022 jaar-op-jaar, aangezien de stijging 43,7 % bedroeg. Ze bedraagt daarmee 107,2 miljard euro, tegen 74,6 miljard euro een jaar eerder, onder invloed van een stijging van zowel de invoer binnen de EU27 (+31,2 %) en de invoer buiten de EU27 (+73,4 %).

Dat resulteerde in een **tekort op de handelsbalans** in het eerste kwartaal van 2022 (-2,9 miljard euro). Het saldo verbeterde ten opzichte van het vorige kwartaal (-9,5 miljard euro), maar verslechterde ten opzichte van het overeenkomstige kwartaal van 2021 (-0,3 miljard euro).

Grafiek 6. Evolutie van het bbp (in %) en bijdrage van de verschillende componenten, vanuit productieoptiek

In procentpunt, t.o.v. het jaar ervoor.

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) en Nationale Bank van België (NBB).

In 2021 is de economische activiteit met 6,2 % gegroeid, tegenover een daling met 5,7 % in 2020.

De **diensten** dienden de grootste klap toe aan de bbp-groei in 2020, met een bijdrage van 4,1 procentpunten aan de daling. In 2021 waren de diensten echter de belangrijkste aanjager van de groei, met een bijdrage van 3,7 procentpunt. Ook in 2020 is de **verwerkende nijverheid** teruggelopen, met een bijdrage van 0,4 procentpunt aan de daling van de economische groei. Niettemin heeft de activiteit in de nijverheid zich in 2021 hersteld met een bijdrage van 1,4 procentpunt aan de bbp-groei. Net als de verwerkende nijverheid heeft de **bouwnijverheid** de bbp-groei in 2021 met 0,3 procentpunt ondersteund, terwijl de steun van de bouwnijverheid aan de economische activiteit in 2020 negatief was, met ongeveer -0,2 procentpunt. De bijdrage van de **landbouw** aan de groei was in 2021 neutraal, net als in 2020.

In het **vierde kwartaal van 2021** heeft de **verwerkende industrie (exclusief de bouw)** de economische activiteit met 0,8 procentpunt ondersteund, na een positieve bijdrage van 1,2 procentpunt in het vorige kwartaal.

De **diensten** hebben in het vierde kwartaal van 2021 met 3,8 procentpunt aan de bbp-groei bijgedragen, tegen 3,3 procentpunt in het vorige kwartaal. De diensten blijven de drijvende kracht achter de bbp-groei in het vierde kwartaal van 2021.

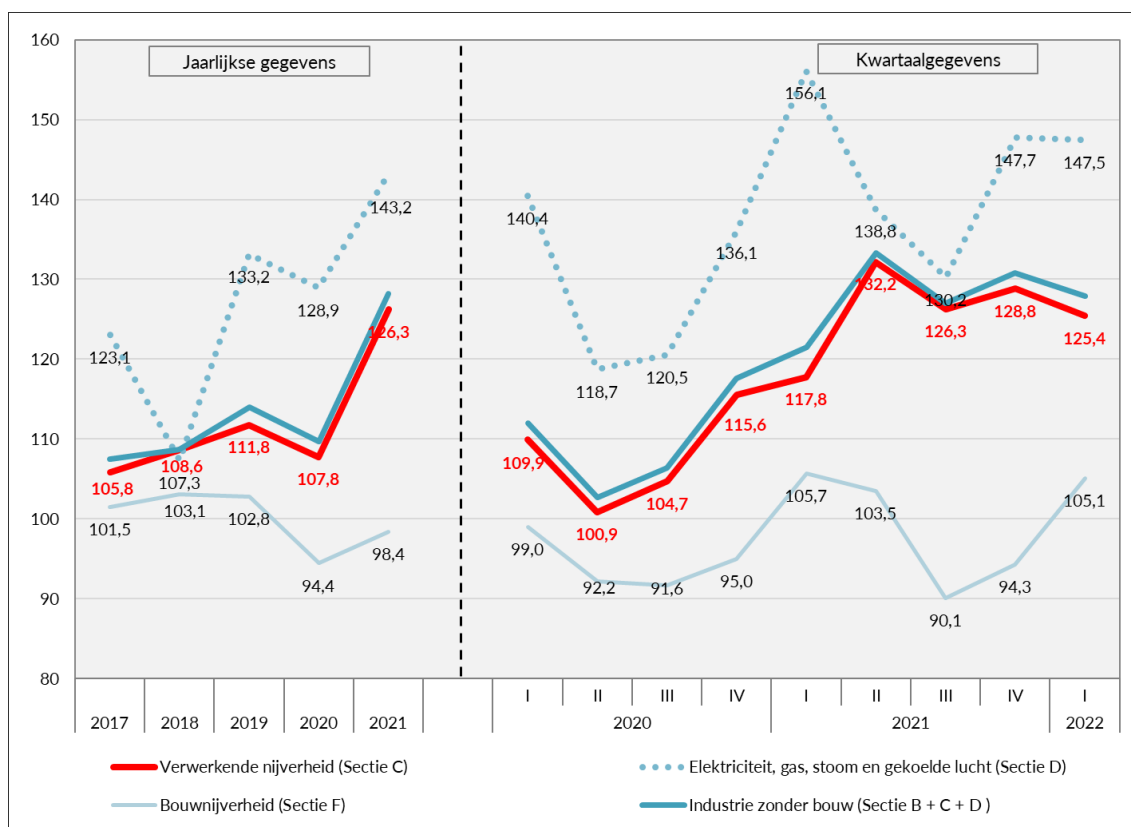
Tot slot was de bijdrage van de **bouwsector** aan de groei van de economische activiteit in het vierde kwartaal van 2021 nihil, na een bijdrage van 0,1 procentpunt in het derde kwartaal van

2021. De **landbouw** droeg in het vierde kwartaal van 2021 niet bij aan de economische groei, net als de vier voorgaande kwartalen.

Nadat het **ondernemersvertrouwen** in het tweede kwartaal van 2020 was ingestort als gevolg van de onzekerheid die de pandemie van het coronavirus teweegbracht, heeft het zich sindsdien geleidelijk hersteld en heeft het in het eerste kwartaal van 2021 het niveau van vóór de pandemie overschreden. Vanaf het tweede kwartaal van 2021 werd het ondernemersvertrouwen zelfs weer positief. In het vierde kwartaal van 2021 verzwakte het ondernemersvertrouwen en die verslechtering zette zich in het eerste kwartaal van 2022 voort, hoewel het wel positief en nog steeds relatief hoog blijft.

Grafiek 7. Evolutie van de industriële productie-indexen

2015 = 100.

Bron: Statbel, indexcijfers per werkdag.

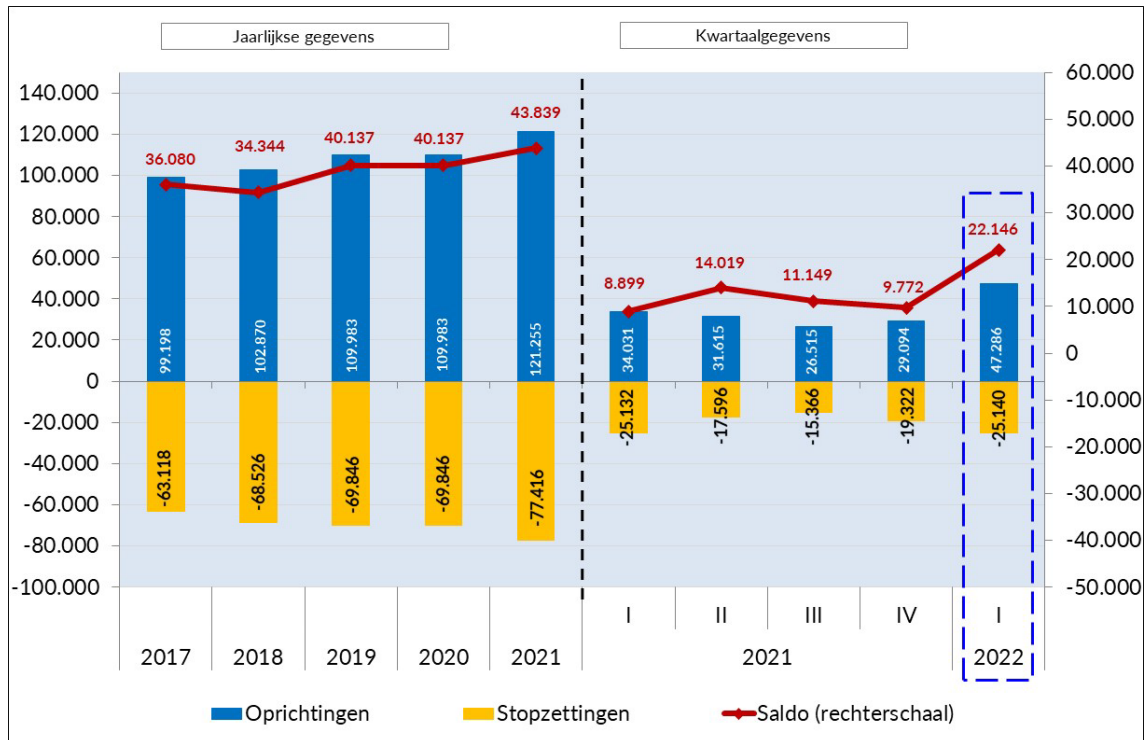
Na een forse opleving in 2021 tot het hoogste productieniveau in de waarnemingsperiode zet de **industrie, met uitzondering van de bouw**, haar opwaartse trend jaar-op-jaar in het eerste kwartaal van 2022 voort.

De productie in de **verwerkende nijverheid** (afdeling C) vertoonde in 2021 opnieuw een positieve groei (+17,2 % op jaarbasis). Sinds het tweede kwartaal van 2021, toen de groei als gevolg van een basiseffect 31 % bedroeg ten opzichte van dezelfde periode het jaar voordien, is het tempo van de productiegroei echter elk kwartaal vertraagd tot een toename van 6,5 % in het eerste kwartaal van 2022.

De productie van **elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht** (afdeling D) bereikte in 2021 een hoogtepunt van de afgelopen vijf jaar. Het kwartaalprofiel vertoont enige volatiliteit: de productie in deze sector is in het eerste kwartaal van 2022 met 5,5 % gedaald ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder.

Ten slotte vertoont ook de activiteit in de **bouwnijverheid** (afdeling F) in 2021 een opleving, zij het in mindere mate dan in de andere sectoren. Die opleving is echter toe te schrijven aan de resultaten van het eerste kwartaal, en opnieuw in het vierde kwartaal.

Grafiek 8. Aantal oprichtingen en stopzettingen van ondernemingen

Bron: Statbel.

In 2021 vertoonde de ondernemingsdemografie alleen wat de oprichting van nieuwe ondernemingen betreft een gunstige ontwikkeling in vergelijking met 2020: terwijl de oprichting van nieuwe ondernemingen met 10,2 % toenam, nam de beëindiging van ondernemingen met 10,8 % toe. Met een nettosaldo van 43.839 ondernemingen in 2021, d.w.z. 3.702 ondernemingen meer dan in 2020, blijft het nettosaldo van "opheffingen" positief.

In het eerste kwartaal van 2022 werden 47.286 nieuwe bedrijven opgericht, 13.255 meer dan in het overeenkomstige kwartaal van 2021. Dat is een record, het hoogste aantal startende ondernemingen sinds 2007. Van die nieuwe ondernemingen was 91,7 % een eerste investeerder (41,8 % natuurlijke personen en 49,9 % rechtspersonen) en was 8,3 % een herinvestering (6,6 % natuurlijke personen en 1,7 % rechtspersonen).

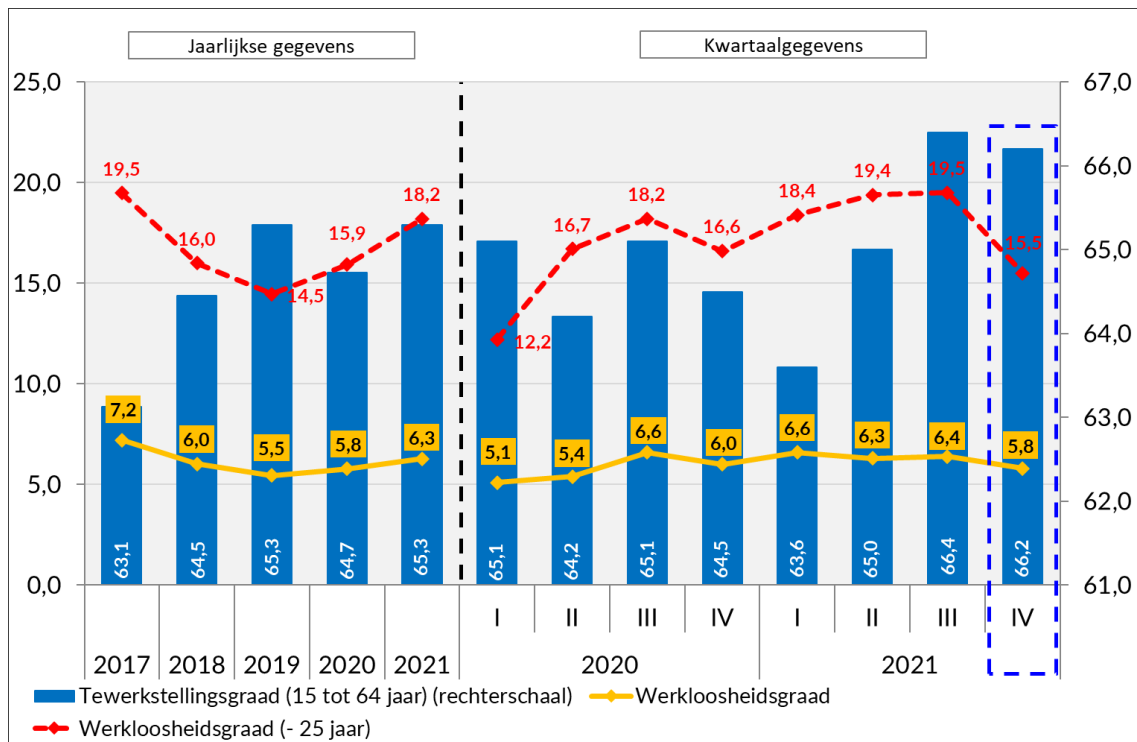
Bovendien staakten 25.140 ondernemingen hun activiteiten in het eerste kwartaal van 2022 (waarvan 69,3 % natuurlijke personen en 30,7 % rechtspersonen), 8 meer dan in het eerste kwartaal van 2021.

In het eerste kwartaal van 2022 is het saldo van "oprichtingen en stopzettingen" dus positief en bedraagt het 22.146 ondernemingen, ook het grootste nettosaldo dat sinds 2007 is waargenomen. Dat saldo "creatie-overdracht" bestaat voor 24,5 % uit natuurlijke personen en voor 75,5 % uit rechtspersonen. Het steeg met 13.247 eenheden in vergelijking met het overeenstemmende kwartaal van 2021 (+148,9 %).

Grafiek 9. Tewerkstellingsgraad en geharmoniseerde werkloosheidsgraad

In %.

Bron: Eurostat.

Terwijl alle werkloosheidsindicatoren in 2021 ongunstig ontwikkelden, steeg de **werkgelegenheidsgraad**. Zo is de arbeidsparticipatie met 65,3 % teruggekeerd naar het niveau van voor de crisis van 2019, en is ze met 0,6 procentpunt gestegen ten opzichte van het niveau in 2020. De **jeugdwerkloosheid** is in 2021 gestegen tot 18,2 %, een stijging met 2,3 procentpunten ten opzichte van 2020, en de **totale werkloosheid** (brutogegevens) is in 2021 met 0,5 procentpunt gestegen tot 6,3 %.

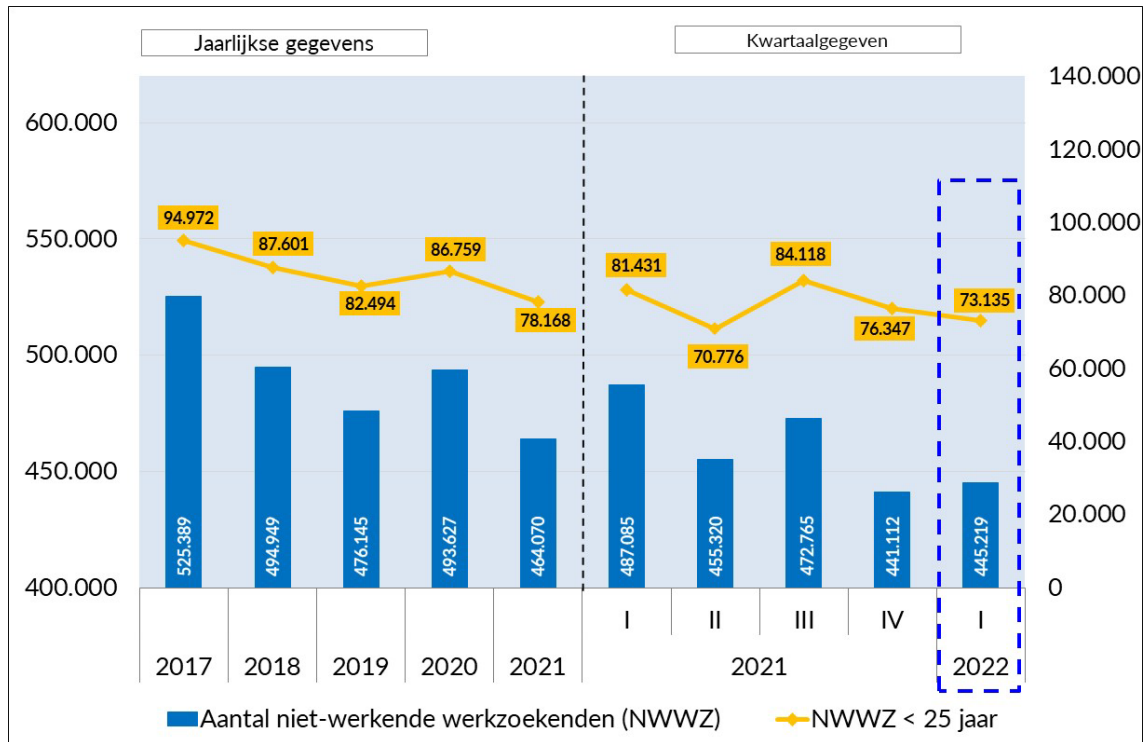
De in de loop van 2021 geconstateerde verslechtering van de werkloosheidscijfers is in het **derde kwartaal van 2021** gestopt ten opzichte van dezelfde periode in 2020 voor de totale werkloosheid en in het vierde kwartaal van 2021 voor de werkloosheid van jongeren onder de 25 jaar.

Zo bedroeg de **totale werkloosheid** 6,4 % in het derde kwartaal van 2021 tegenover 6,6 % in dezelfde periode van 2020 (-0,2 procentpunten), terwijl de **werkloosheid onder jongeren tot 25 jaar** daalde van 16,6 % in het vierde kwartaal van 2020 tot 15,5 % in het vierde kwartaal van 2021 (-1,1 procentpunten). In het vierde kwartaal van 2021 steeg het totale werkloosheidscijfer tot 5,8 %, terwijl het werkloosheidscijfer voor jongeren onder 25 jaar daalde tot 15,5 %.

In het vierde kwartaal van 2021 bedroeg de totale werkloosheid 5,8 %, tegen 6,0 % voor dezelfde periode in 2020 (-0,2 procentpunten), en de **werkloosheid onder jongeren tot 25 jaar** bedroeg 15,5 %, tegen 16,6 % voor dezelfde periode in 2020 (1,1 procentpunt lager).

Sinds het tweede kwartaal van 2021 is er sprake van een jaar-op-jaar-verbetering van de **arbeidsparticipatie**. In het vierde kwartaal van 2021 bedroeg de arbeidsparticipatie 66,2 %, tegen 64,5 % in het vierde kwartaal van 2020, een stijging met 1,7 procentpunt.

Grafiek 10. Aantal niet-werkende werkzoekenden (NWWZ)

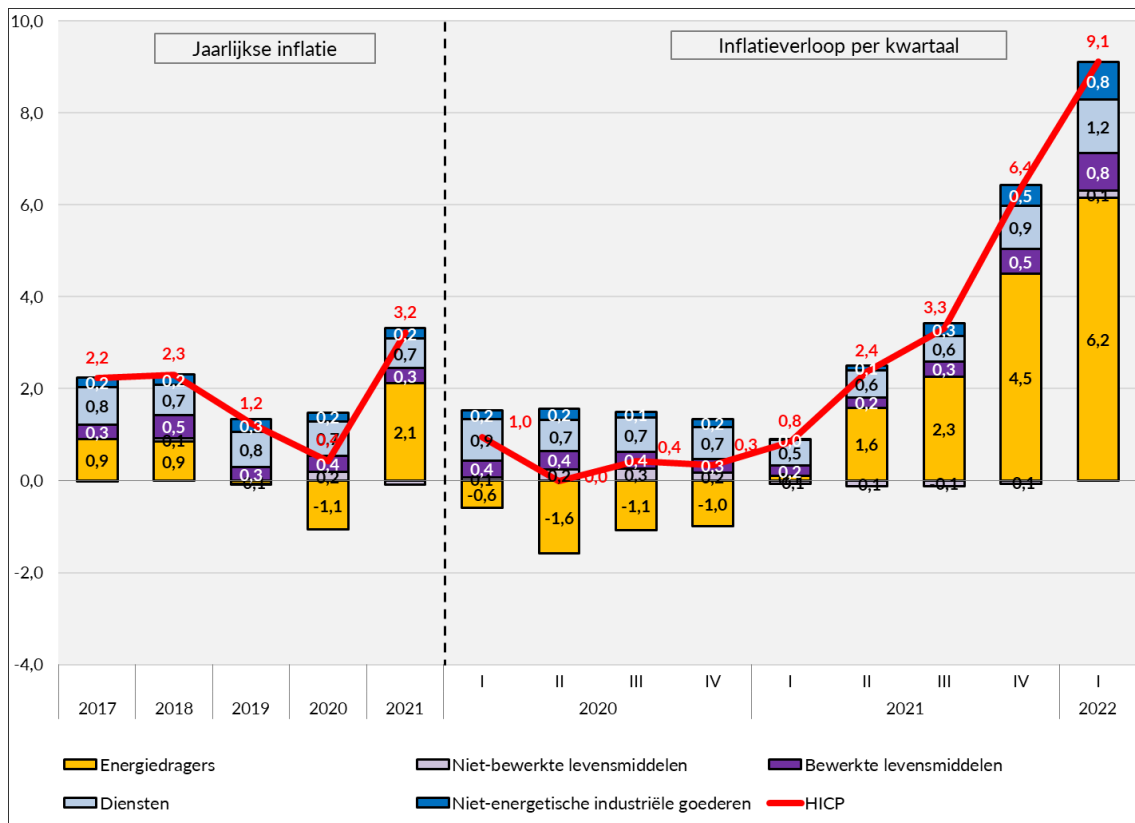
Bron: RVA.

In **2021** heeft het **aantal niet-werkende werkzoekenden (NWWZ)** zich gunstig ontwikkeld ten opzichte van 2020, met een daling van 6 % tot 464.070 eenheden. Hetzelfde geldt voor het **aantal NWWZ jonger dan 25 jaar**, dat met 9,9 % daalde tot 78.168 eenheden.

De neerwaartse trend in het **aantal niet-werkende werkzoekenden (NWWZ)** die sinds het tweede kwartaal van 2021 (een jaar later) werd waargenomen, zette zich voort in het eerste kwartaal van 2022, toen het aantal **NWWZ's** met 8,6 % daalde tot 445.219. Hetzelfde geldt voor **NWWZ's jonger dan 25 jaar**, die in het eerste kwartaal van 2022 met 10,2 % daalden tot 73.135 eenheden.

Grafiek 11. Evolutie van de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP) en bijdrage aan de inflatie van de 5 grote aggregaten van producten

HICP in % en bijdrage in procentpunt.

Bron: Statbel.

Door een verdere versnelling van de energieprijzen is de **HICP-inflatie** in heel 2021 sterk gestegen, van 0,8 % in het eerste kwartaal van 2021 tot 9,1 % in het eerste kwartaal van 2022.

De consumentenprijzen voor **onbewerkte voedingsmiddelen** zijn in het eerste kwartaal van 2022 dus met 3,2 % gestegen. Door hun bescheiden gewicht in het consumptiepakket bleef hun bijdrage tot de totale inflatie evenwel beperkt tot 0,1 procentpunt. Dat is de enige productgroep die in 2021 een negatieve invloed had op de inflatie. Die groep levert voor het eerst sinds het vierde kwartaal van 2020 een positieve bijdrage aan de totale inflatie.

Na in het laatste kwartaal van 2021 met 2,9 % te zijn gestegen, zijn de consumentenprijzen voor **verwerkte voedingsmiddelen** in het eerste kwartaal van 2022 versneld tot 4,4 %, wat 0,8 procentpunt aan de totale inflatie heeft bijgedragen.

In de **dienstensector** is de inflatie verder opgelopen van 2,3 % in het vierde kwartaal tot 2,9 % in het eerste kwartaal van 2022, wat 1,2 procentpunt aan de totale inflatie heeft bijgedragen.

De vierde productgroep, **niet-energetische industrieproducten**, zag het tempo van de prijsstijgingen in het vierde kwartaal van 2021 verder versnellen, van 1,6 % in het laatste kwartaal van 2021 tot 3% in het eerste kwartaal van 2022. Daardoor is de bijdrage van die productgroep aan de totale inflatie gestegen van 0,5 procentpunt in het laatste kwartaal van 2021 tot 0,8 procentpunt in het eerste kwartaal van 2022.

Tot slot heeft de categorie **energieproducten**, die sterk werd beïnvloed door de ineensstorting van de olieprijsen op de wereldmarkten in 2020 door de economische en gezondheidscrisis, nu een duidelijke opleving van haar inflatie in de loop van 2021 geregistreerd, van 0,4 % in het eerste kwartaal van 2021 tot 65,9 % in het eerste kwartaal van 2022. De bijdrage van die productcategorie aan de totale inflatie is dus gestegen van 0,1 procentpunt in het eerste kwartaal van 2021 tot 6,2 procentpunt in het eerste kwartaal van 2022 en verklaart 68 % van de totale inflatie in het eerste kwartaal van 2022.

3. Buitenlandse handel – analyse van de handelsstromen

Tabel 1. Aandeel van de nationale uitvoer in de wereldwijde uitvoer

	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
EU27	15,7%	15,7%	16,3%	16,1%	15,8%	15,9%	16,0%
Rusland	3,3%	2,6%	2,4%	2,7%	2,9%	2,8%	2,4%
VS	10,6%	11,3%	11,5%	11,1%	10,8%	11,0%	10,4%
China	13,1%	17,1%	16,6%	16,2%	16,2%	16,7%	18,8%
Japan	6,4%	4,7%	5,1%	5,0%	4,8%	4,7%	4,7%
India	1,8%	2,0%	2,1%	2,1%	2,1%	2,2%	2,0%

Bron: Eurostat.

Het aandeel van de **Europese Unie (EU27)** in de werelduitvoer is licht gestegen **tussen 2010 en 2020**, net als dat van **India**. **Japan** volgt het omgekeerde pad, met een dalend relatief aandeel in de werelduitvoer van 6,4 % in 2010 naar 4,7 % in 2020. Hetzelfde geldt voor de **Verenigde Staten**, waarvan het aandeel is gedaald van 10,6 % in 2010 tot 10,4 % in 2020. Ook het aandeel van **Rusland** is op de lange termijn gedaald. Het aandeel van China in de wereldexport is tussen 2010 en 2020 aanzienlijk toegenomen. De stijging van het Chinese exportaandeel is vooral sterk in 2020, toen China een belangrijke commerciële rol speelde bij de aanvoer van goederen tijdens de COVID-19-pandemie.

Tussen 2019 en 2020 heeft de Europese Unie haar aandeel in de wereldexport zien stijgen, maar minder sterk dan China. Daarentegen is het aandeel van de Verenigde Staten, India en Rusland gedaald, terwijl dat van Japan stabiel is gebleven.

Tabel 2. Aandeel van de Belgische uitvoer van goederen naar de voornaamste geografische gebieden van de wereld

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wereld (alle entiteiten)	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Europese Unie (27 landen)	61,9%	63,0%	64,3%	63,5%	62,8%	62,3%
Overige Europese landen	12,3%	12,0%	11,2%	10,9%	10,9%	11,0%
Verenigd Koninkrijk	7,6%	7,2%	6,6%	6,1%	6,0%	6,3%
Russische Federatie	0,9%	1,0%	0,9%	1,0%	1,1%	1,0%
Turkije	1,2%	1,3%	1,2%	1,1%	1,4%	1,4%
Oekraïne	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Afrika	2,7%	2,7%	2,7%	2,8%	2,9%	3,8%
Amerika	8,9%	8,1%	8,5%	10,3%	11,4%	9,7%
Verenigde Staten	6,7%	5,7%	5,8%	7,5%	8,8%	7,1%
Azie	12,8%	12,5%	11,1%	10,7%	10,7%	11,7%
China	2,2%	2,4%	1,9%	2,0%	2,6%	1,8%
India	3,2%	2,9%	2,7%	2,2%	1,6%	1,7%
Japan	1,1%	1,0%	0,9%	1,1%	1,0%	2,1%
Australië en Oceanië	0,6%	0,6%	0,9%	0,6%	0,6%	0,7%
Overige	0,8%	1,1%	1,4%	1,2%	0,7%	0,7%

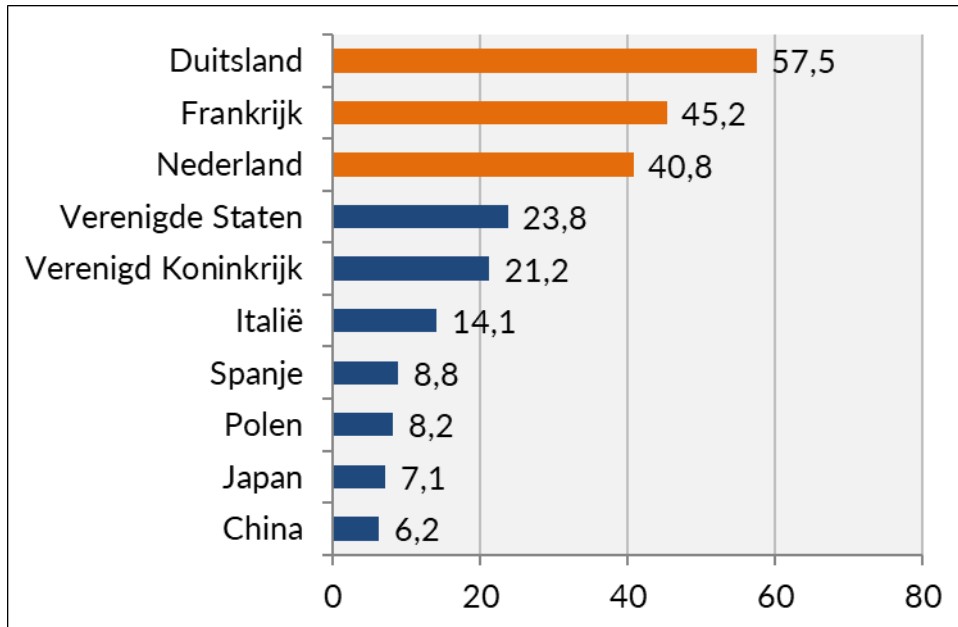
Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR), nationaal concept.

De **Europese Unie** (met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk) vormt de **voornaamste bestemming van de Belgische uitvoer van goederen**, met een aandeel van 62,3 % in 2021. Dat is 0,5 procentpunt minder dan in 2020. Het aandeel van de **overige Europese landen** is in 2021 bijna stabiel gebleven, met een stijging van slechts 0,1 procentpunt. Het aandeel van het **Verenigd Koninkrijk** in de Belgische uitvoer van goederen is sinds 2016 elk jaar gedaald, waardoor de stijging met 0,3 procentpunt in 2021 ten opzichte van 2020 opvalt. Hetzelfde is van toepassing voor **Azië**, wat mogelijks toe te schrijven is aan de sterke stijging van de uitvoer naar **Japan**, waarvan het

aandeel in de Belgische uitvoer steeg van 1,0 % tot 2,1 %, dus meer dan verdubbelde. Anderzijds is het aandeel van **Amerika** gedaald in 2021. Dat is voornamelijk dankzij de **Verenigde Staten** (-1,7 procentpunt in 2021). Ten slotte wordt bij de handelsstromen met **Afrika** een stijging waargenomen (+0,9 procentpunt in 2021), terwijl die in voorgaande jaren stabiel was. Ten slotte wordt een zekere stabiliteit van de export waargenomen in de handelsbetrekkingen met Australië en Oceanië.

Grafiek 12. Belangrijkste afzetmarkten voor de Belgische goederenuitvoer in 2021

In miljard euro.

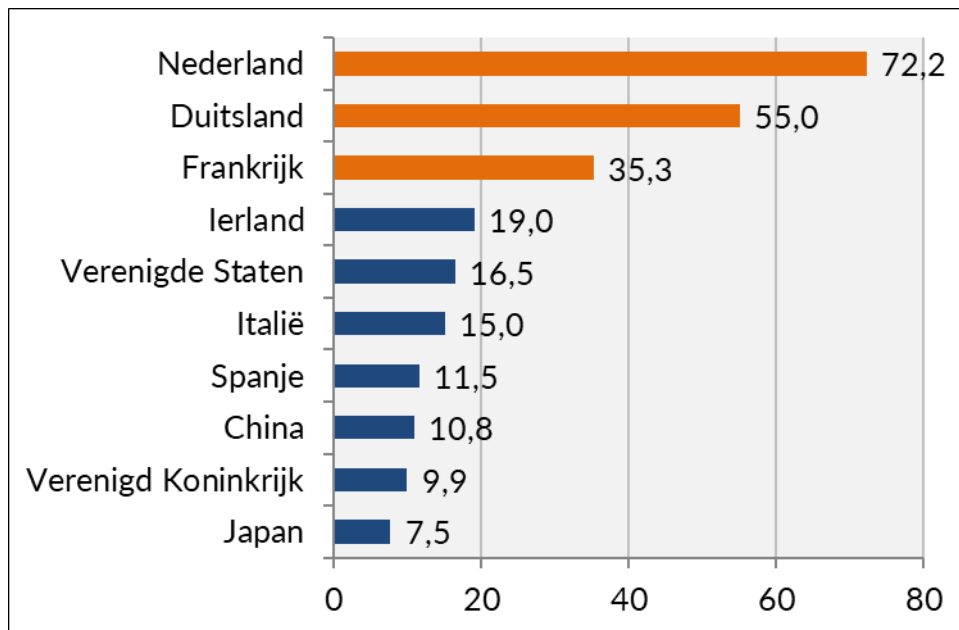
Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR), nationaal concept.

In 2021 is **Duitsland** de grootste handelspartner van België wat de uitvoer betreft, met 57,5 miljard euro, gevolgd door **Frankrijk** met 45,2 miljard euro en **Nederland** met 40,8 miljard euro. Samen waren die drie landen goed voor 42,7 % van de Belgische uitvoer.

Het **Verenigd Koninkrijk** staat op de 5e plaats, met ongeveer 21,2 miljard euro aan Belgische uitvoer naar dat land, wat eveneens 6,3 % van de totale Belgische uitvoer vertegenwoordigt.

Grafiek 13. Voornaamste Belgische partners voor de goederenimport in 2021

In miljard euro.

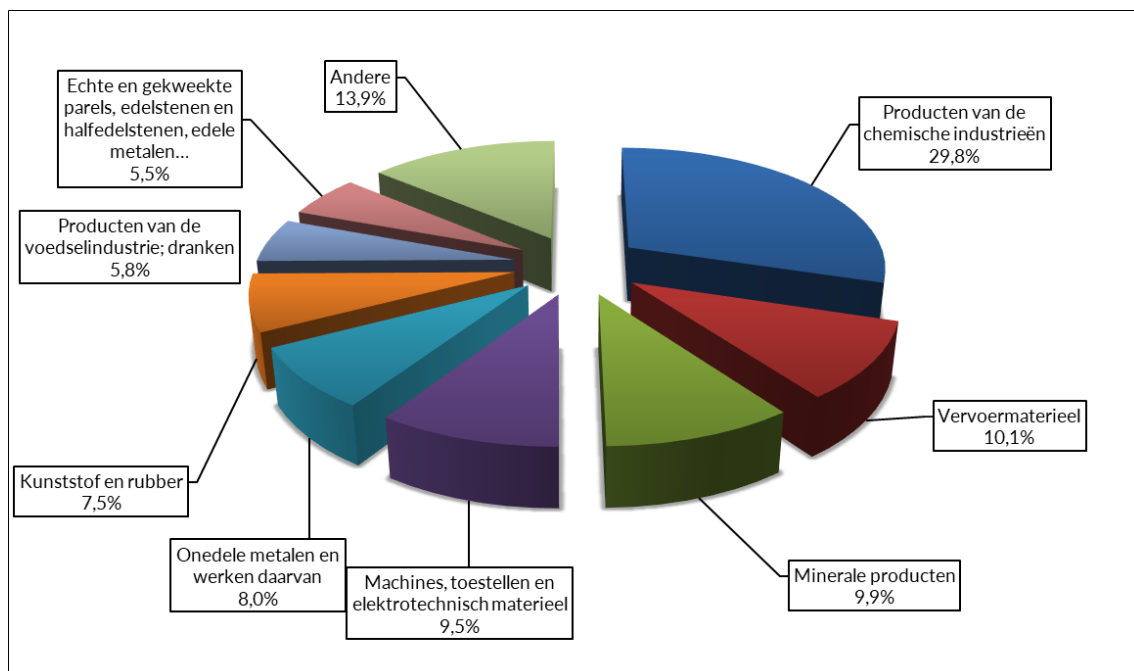

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR), nationaal concept.

In 2021 zijn de drie voornaamste handelspartners van België dezelfde, zowel voor de import van goederen als die voor de uitvoer, hoewel hun volgorde verschilt. De grootste leverancier van de Belgische markt is **Nederland**, met 72,2 miljard euro, gevolgd door **Duitsland** met 55 miljard euro en **Frankrijk** met 35,3 miljard euro. Samen waren die landen goed voor 47,1 % van de Belgische goederenimport in 2021.

Het **Verenigd Koninkrijk** staat op de 9e plaats van België voor de Belgische import uit dat land in 2021. Het Verenigd Koninkrijk stond echter nog op de 5e plaats in 2017 en op de 7e plaats in 2020. Het Verenigd Koninkrijk leverde in 2021 goederen aan België voor een bedrag van 9,9 miljard euro, wat 2,9 % van de Belgische goederenimport representeert.

Grafiek 14. Uitsplitsing per sector van de Belgische goederenexport in 2021

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR), nationaal concept.

In 2021 domineerden voornamelijk vier sectoren de Belgische uitvoer. Het gaat om:

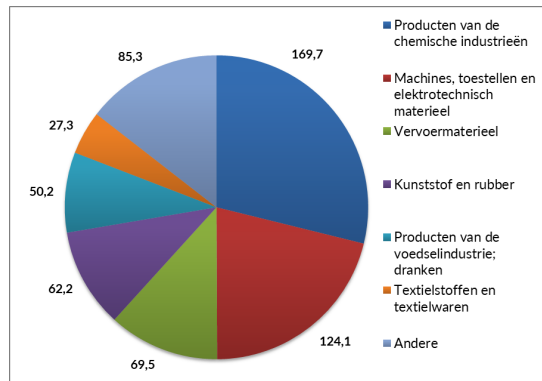
- **chemische producten** (29,8 %; 100,2 miljard euro),
- **voertuigen en vervoermaterieel** (10,1 %; 34,1 miljard euro),
- **minerale producten** (9,9 %; 33,4 miljard euro)
- **machines en elektrotechnische toestellen** (9,5 %; 31,9 miljard euro),

Samen waren die vier sectoren goed voor meer dan de helft van de totale Belgische uitvoer (59,3 %).

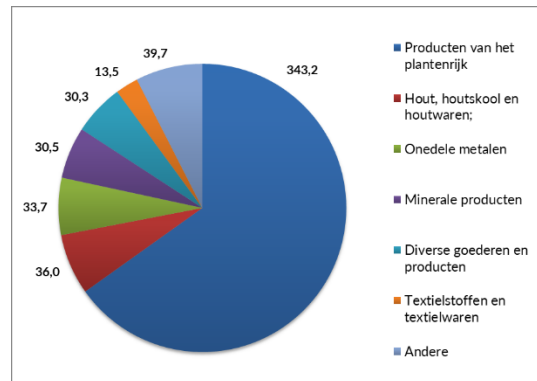
Focus: Handelsstromen tussen België en Oekraïne in 2021

Grafiek 15a. Uitvoer naar Oekraïne in 2021
In miljoen euro.

Bron: NBB (nationaal concept).

Grafiek 15b. Invoer vanuit Oekraïne in 2021
In miljoen euro.

Bron: NBB (nationaal concept).

De voornaamste uitgevoerde goederen naar Oekraïne vanuit België in 2021 waren de **chemische producten**. De totale uitvoerwaarde daarvan bedroeg 169,7 miljoen euro. Dat vertegenwoordigde een aandeel van 28,8 % van de totale Belgische uitvoer naar Oekraïne.

De belangrijkste producten die België in 2021 uit Oekraïne heeft ingevoerd, zijn **producten van het plantenrijk**, die goed zijn voor 343,2 miljoen euro, of 65,1 % van de totale Belgische invoer uit Oekraïne voor dat jaar.

De uitvoer van **machines en elektrotechnisch materieel** zijn de tweede belangrijkste Belgische uitvoerproducten naar Oekraïne, gevolgd door die van **vervoermaterieel**, wat goed is voor respectievelijk 124,1 miljoen euro en 69,5 miljoen euro, of 21,1 % en 11,8 % van de Belgische uitvoer naar Oekraïne.

Hout, houtskool en houtwaren zijn de tweede belangrijkste producten die België in 2021 uit Oekraïne heeft ingevoerd, namelijk 36 miljoen euro of 6,8 % van de totale Belgische invoer uit dat land. De invoer van **onedele metalen** is ook belangrijk en bedraagt 33,7 miljoen euro, of 6,4 % van de Belgische invoer uit Oekraïne.

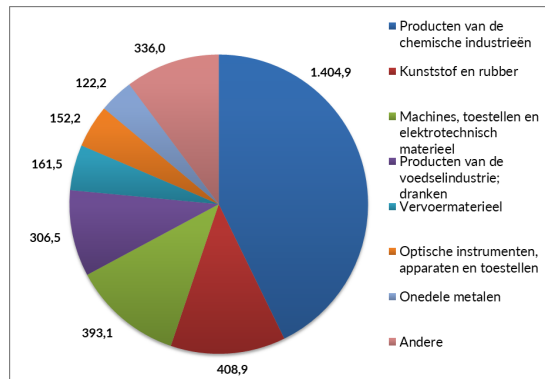
Samen vertegenwoordigde de uitvoer van **chemische producten, machines en elektrotechnisch materieel en vervoermaterieel** bijna twee derde van de totale Belgische uitvoer naar Oekraïne in 2021 (61,7 %).

Samen is de invoer van **producten van het plantenrijk, hout en houtwaren en onedele metalen en minerale producten** goed voor meer dan drie kwart (78,4 %) van de Belgische invoer uit Oekraïne in 2021.

Focus: Handelsstromen tussen België en Rusland in 2021

Grafiek 16a. Uitvoer naar Rusland in 2021

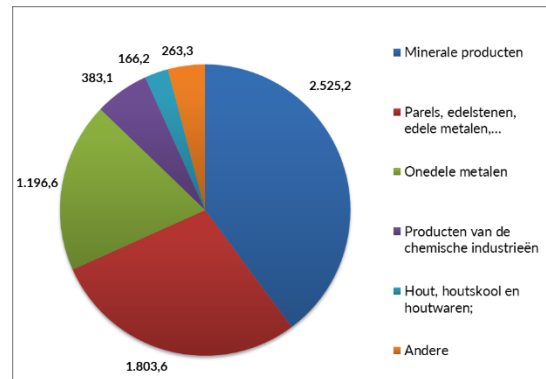
In miljoen euro.

Bron: NBB (nationaal concept).

Grafiek 16b. Invoer vanuit Rusland in 2021

In miljoen euro.

Bron: NBB (nationaal concept).

De voornaamste uitgevoerde goederen naar Rusland vanuit België in 2021 waren de **chemische producten**. De totale uitvoerwaarde daarvan bedroeg 1,4 miljard euro. Dat vertegenwoordigde een aandeel van 42,8 % van de totale Belgische uitvoer naar Rusland.

De belangrijkste producten die België in 2021 uit Rusland heeft ingevoerd, zijn **minerale producten**, wat goed is voor 2,5 miljard euro, of 39,8 % van de totale Belgische invoer uit Rusland voor dat jaar.

De uitvoer van **kunststof en werken daarvan** zijn de tweede belangrijkste Belgische uitvoerproducten naar Rusland, gevolgd door die van **machines en elektrotechnisch materieel**, wat goed is voor respectievelijk 408,9 miljoen euro en 393,1 miljoen euro, of 12,4 % en 12 % van de Belgische uitvoer naar Rusland.

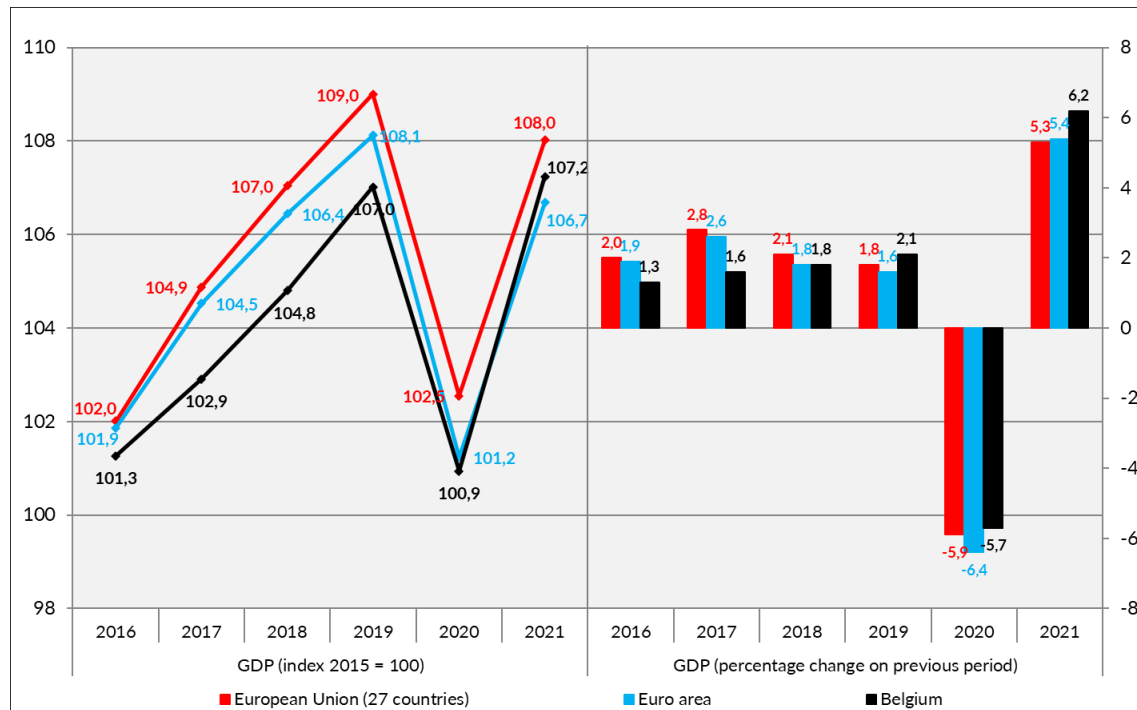
Parels en edelstenen, meestal **diamanten**, zijn de tweede belangrijkste producten die België in 2021 uit Rusland heeft ingevoerd, namelijk 1,8 miljard euro of 28,5 % van de totale Belgische invoer uit dat land. De invoer van **onedele metalen** is ook belangrijk en bedraagt 1,2 miljard euro, of 18,9 % van de Belgische invoer uit Rusland.

Samen vertegenwoordigde de uitvoer van **chemische producten, kunststof en werken daarvan en machines en elektrotechnisch materieel** ongeveer twee derde van de totale Belgische uitvoer naar Rusland in 2021 (67,2 %).

Samen is de invoer van **minerale producten, parels en edelstenen en onedele metalen** goed voor liefst 87,2 % van de Belgische invoer uit Rusland in 2021.

4. De positie van België vergeleken met de Europese Unie (27 landen)

Grafiek 17. Bbp in België, in de Europese Unie en in de eurozone

Bron: Eurostat.

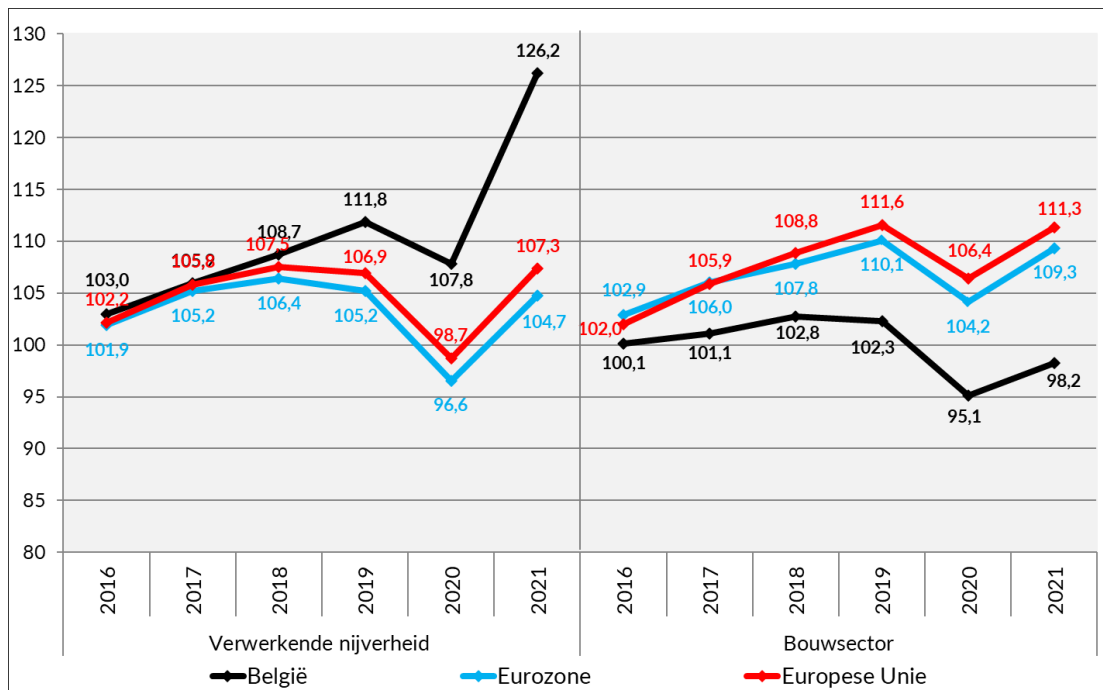
Hoewel de **COVID-19 pandemie** een grote impact had op het bbp en leidde tot een economische recessie in 2020 van 5,9 % voor de Europese Unie¹⁰, 6,4 % voor de eurozone en 5,7 % voor België, **herstelde de economie** zich al in 2021. Daarbij bereikte de groei van het bbp 5,3 % voor de EU, 5,4 % voor de eurozone en 6,2 % voor België. Terwijl de daling in economische activiteit minder uitgesproken was in België dan in de andere twee gebieden, was het herstel sterker.

Als resultaat daarvan is het bbp van België terug geklommen naar het niveau van voor de pandemie, terwijl het bbp van de EU en de eurozone hun vorige niveau benadert maar nog niet heeft bereikt.

Tot slot, in 2021, was het bbp 507,2 miljard euro voor **België** (in vergelijking met 456,7 miljard euro in 2020), 12.253,9 miljard euro voor de **eurozone** (tegenover 11.405,4 miljard euro in 2020) en 14.448,3 miljard euro voor de **EU** (tegenover 13.403,1 miljard euro in 2020).

¹⁰ Waar de Europese Unie wordt vermeld, refereert dat naar de EU27, exclusief het Verenigd Koninkrijk (VK) ten gevolge van de Brexit. Bijgevolg is het VK uitgesloten voor de gehele geobserveerde periode.

Grafiek 18. Productie-index in de verwerkende nijverheid en in de bouw
Index 2015 = 100.

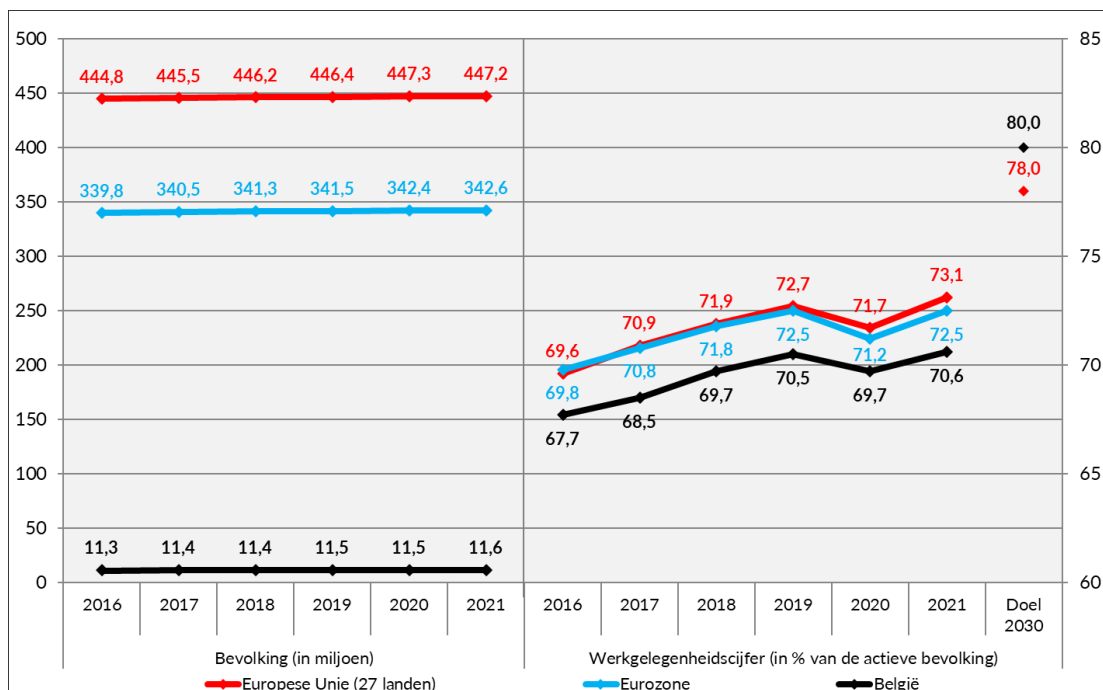

Bron: Eurostat.

De opwaartse trend van de productie in de verwerkende industrie is in België in 2020 onderbroken, een jaar later dan voor de eurozone en de Europese Unie. In 2021 is de productie in de drie onderzochte zones gestegen, maar in België was de productiestijging het grootst.

Bij alle drie de onderzochte zones is de **bouwproductie** in 2020 sterk gekrompen, hoewel de daling in België uitgesprokener was. Terwijl de in 2021 waargenomen productieniveaus in de eurozone en de Europese Unie in overeenstemming zijn met de niveaus van vóór de crisis, is het herstel in de sector in België in 2021 veel minder uitgesproken.

Grafiek 19. Bevolking en tewerkstelling

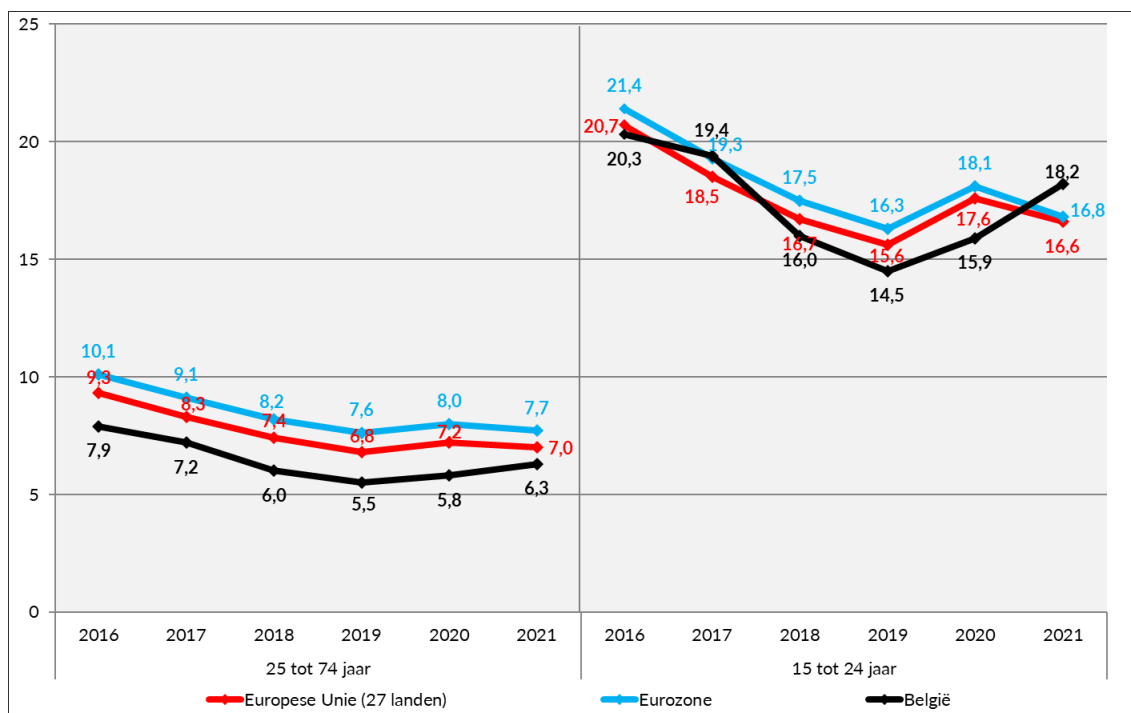

Bron: Eurostat.

Met 11,6 miljoen inwoners op 1 januari 2021 vertegenwoordigt de **Belgische bevolking** 3,4 % van de bevolking van de eurozone (342,6 miljoen inwoners) en 2,6 % van die van de Europese Unie (447,2 miljoen inwoners).

Met een **werkgelegenheidsgraad** van 70,6 % in 2021 blijft België onder het gemiddelde van de eurozone (72,5 %) en de Europese Unie (73,1 %). Het heeft dus niet het doel bereikt dat het zichzelf voor 2020 had gesteld in het kader van de Europa 2020-strategie. Voor de EU is dat tegen 2030 een doel van 78 % en voor België 80 %.

Grafiek 20. Werkloosheidsgraad

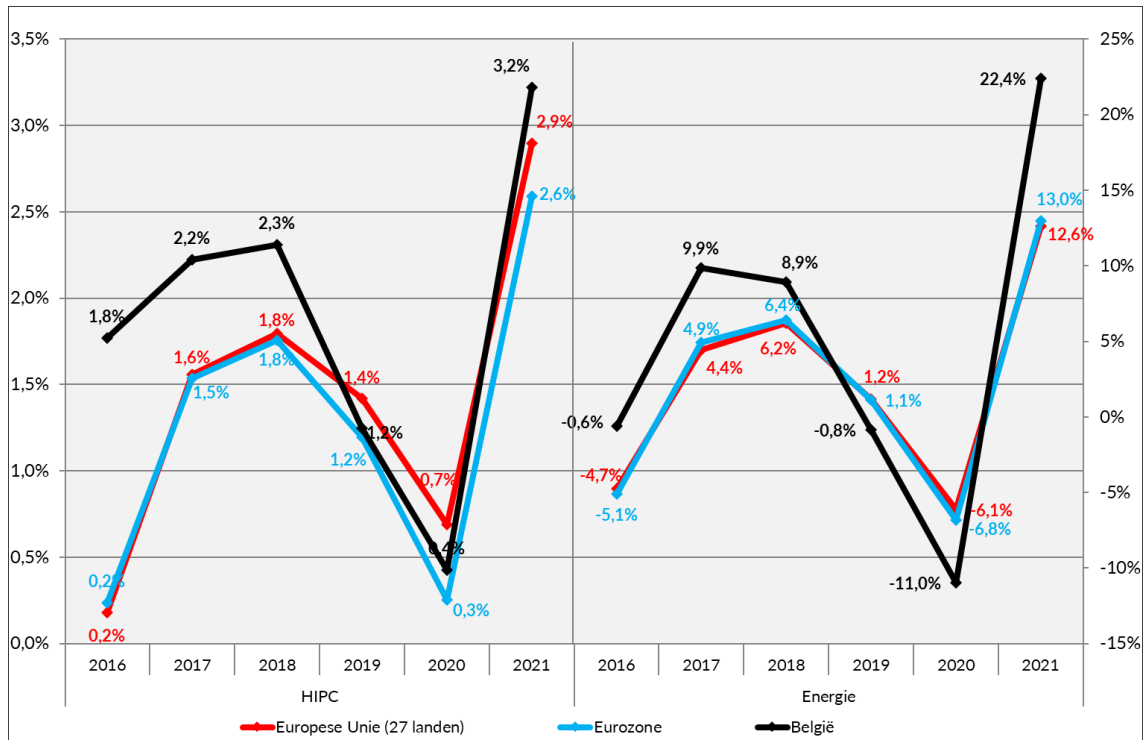

Bron: Eurostat.

In 2021 is de **werkloosheidsgraad voor de 25-74-jarigen** in België voor het tweede jaar op rij gestegen, tot 6,3 %, terwijl hij daalde voor de eurozone (7,7 %) en de Europese Unie (7,0 %). In vergelijking met 2020 is de werkloosheidsgraad dus gestegen met 0,5 procentpunt in België, en gedaald met 0,3 procentpunt in de eurozone en met 0,2 procentpunt in de EU.

De **jeugdwerkloosheid (15-24 jaar)** liet ook een trendbreuk optekenen in 2020 voor de drie geobserveerde gebieden, met echter een ander patroon voor België. Terwijl de jeugdwerkloosheid in 2021 in België steeg (+2,3 procentpunt in vergelijking met 2020), daalde het in de Europese Unie (-1 procentpunt) en in de eurozone (-1,3 procentpunt). Daardoor ligt de jeugdwerkloosheid voor het eerst sinds jaren in België (18,2 %) hoger dan in de Europese Unie (16,6 %) en de eurozone (16,8 %).

Grafiek 21. Inflatie

Bron: Eurostat.

In 2020 vertraagde de **inflatie** voor het tweede jaar op rij in België, de eurozone en de Europese Unie, voornamelijk als gevolg van lagere energieprijzen. In 2021 is het geharmoniseerde indexcijfer van de consumtieprijzen (HICP) door een herstel van de economische bedrijvigheid en hogere energieprijzen fors gestegen. De grootste stijging van de energieprijzen in 2021 deed zich voor in België, met een stijging van 22,4 %.

Grafiek 21 laat zien dat België de afgelopen vijf jaar een grotere volatiliteit van de inflatie heeft ervaren voor zowel de HICP als de energieprijzen.

Hoewel de gegevens niet worden weergegeven in de grafiek, die alleen jaargegevens bevat, is het vermeldenswaard dat de inflatie begin 2022 bijzonder hoog is, vooral in termen van energieprijzen, wat een grote uitdaging is voor België, maar ook voor de Europese Unie en de eurozone.

5. Macro-economische vooruitzichten

De daling van de mondiale economische activiteit in 2020 is te wijten aan de COVID-19-pandemie. In 2021 heeft de economie echter tekenen van herstel vertoond.

Door het gebruik van het Covid Safe Ticket werden enkele bijkomende beperkingen opgeheven en werd een groot aantal deelnemers op evenementen toegelaten. Bovendien werd de vaccinatiecampagne voortgezet, waardoor de laatste beperkingen werden opgeheven. Volgens het [Covid vaccinaties Dashboard](#) had ongeveer 80,2 % van de Belgische bevolking (9.234.693 mensen) op 17 mei 2022 een eerste dosis van het COVID-19-vaccin ontvangen, terwijl bijna 79,4 % (9.142.577 mensen) al twee doses van het vaccin heeft ontvangen. De Belgische regering heeft besloten de vaccinatiecampagne voort te zetten door een derde dosis aan te bieden, die dient als immuuniteitsbooster voor de bevolking. 62 % van de Belgische bevolking (7.139.040 personen) had die booster dosis op 17 mei 2022 al ontvangen. De huidige gezondheidssituatie vertoont zeer positieve tekenen.

Zorgwekkender echter is de oorlog tussen Oekraïne en Rusland. Ten gevolge daarvan heeft het IMF zijn bbp-prognoses voor 2022 in april neerwaarts aangepast, ten opzichte van haar prognoses in januari. Weinig verrassend is de correctie het sterkst voor de eurozone, waar de groei prognose voor 2022 naar beneden werd gecorrigeerd met 1,1 procentpunt, namelijk van een groei prognose van 3,9 % naar 2,8 %. Voor Duitsland is dat zelfs 1,7 procentpunt. Voor Frankrijk is dat 0,6 procentpunt maar voor België en Nederland voorziet het IMF geen data in haar rapport van januari. In haar voorjaarsprognoses, gepubliceerd op 16 mei, heeft de Europese Commissie ook haar groei prognoses voor 2022 naar beneden bijgesteld. De aldus voor 2022 voorspelde bbp-groei is voor de eurozone met 1,6 procentpunt verlaagd, voor Duitsland met 3 procentpunt, voor Frankrijk met 0,7 procentpunt en voor België met 0,6 procentpunt, terwijl het voor Nederland verrassend onveranderd blijft.

Een gevolg van de oorlog is eveneens een gestegen inflatie. Vooral de prijs van fossiele brandstoffen en grondstoffen voor voedselbereidingen zijn sterk gestegen. De combinatie van het aantrekken van de economie na de covidpandemie, met een gestegen vraag van vele goederen en energie, in combinatie met een aanbodschok van de oorlog tussen Oekraïne en Rusland, leidde tot de huidige hoge inflatie.

Een reactie van de centrale banken in het proberen temmen van die inflatie is het voeren van een inkrimpend monetair beleid door het verhogen van de rentevoeten. In de Verenigde Staten heeft de Federal Reserve reeds een renteverhoging naar 0,75 % à 1 % gecommuniceerd¹¹. Die stijging zou nog hoger kunnen uitvallen dan verwacht, tot 1,5 % in 2023.

De onzekerheid gepaard met onder andere veranderende aanvoerlijnen, inflatie, een verstrakkend monetair beleid en de aanhoudende oorlog tussen Oekraïne en Rusland, maakt het zeer moeilijk om voorspellingen te doen. De complexe onderlinge dynamiek van die factoren is belangrijke achtergrondinformatie bij het beschouwen van de prognoses.

Toch zal de economische groei zich volgens het IMF in 2022 doorzetten, hoewel in een trager tempo dan verwacht. Ook volgens de Europese Commissie is dat het geval, al verschillen die prognoses licht voor België.

¹¹ FED (4 mei 2022) [Federal Reserve issues FOMC statement](#)

Tabel 3. Bbp-groeivoorzichten in de internationale omgeving

In %.

	Bbp-groei (in %)			Bbp-groeivoorzichten, april (IMF)		Verschil met januari (IMF)	
	2019	2020	2021	2022 (r)	2023 (r)	2022 (r)	2023 (r)
Internationale omgeving							
Wereld	2,8	-3,1	6,1	3,6	3,6	-0,8	-0,2
Verenigde Staten	2,3	-3,4	5,7	3,7	2,3	-0,3	-0,3
Opkomende- en ontwikkelingslanden	3,7	-2,0	6,8	3,8	4,4	-1,0	-0,3
China	6,0	2,3	8,1	4,4	5,1	-0,4	-0,1
Eurozone	1,6	-6,4	5,4	2,8	2,3	-1,1	-0,2
België	2,1	-5,7	6,2	2,1	1,4	n.b.	n.b.
Duitsland	1,1	-4,6	2,8	2,1	2,7	-1,7	0,2
Frankrijk	1,8	-8,0	7,0	2,9	1,4	-0,6	-0,4
Nederland	2,0	-3,8	5,0	3,0	2,0	n.b.	n.b.
Verenigd Koninkrijk	1,7	-9,4	7,4	3,7	1,2	-1,0	-1,1
Japan	0,3	-4,5	1,6	2,4	2,3	-0,9	0,5

(r) = raming.

Bron: IMF ([World Economic Outlook](#), April 2022).

Tabel 4. Economische groeivoorzichten in België

In %, tenzij anders vermeld.

België	2019	2020	2021	2022 (r)	2023 (r)
bbp	2,1	-5,7	6,2	2,0	1,8
Finale consumptiebestedingen van huishoudens en IZW's	2,0	-0,4	6,4	4,2	2,5
Finale consumptiebestedingen van de overheid	2,0	-0,4	4,4	0,8	0,3
Bruto vaste kapitaalvorming	4,4	-6,1	7,8	-0,1	3,0
Uitvoer (goederen en diensten)	2,0	-5,5	9,6	3,3	3,9
Invoer (goederen en diensten)	1,6	-5,9	9,1	3,6	4,1
Totale inflatie (ICP)	1,4	0,7	2,4	7,8	3,4

(r) = raming.

Bronnen: Europese Commissie ([Spring 2022 Economic Forecast: Russian invasion tests EU economic resilience](#), Mei 2022) en Federaal Planbureau ([Indexcijfer der consumptieprijzen – Inflatievoorzichten](#), 03 mei 2022).

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
economie.fgov.be